

TURK İLAÇ VE SERUM SANAYİ A.Ş.
01 OCAK- 31 ARALIK 2022 HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLAR VE BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

İÇİNDEKİLER

Finansal Durum Tablosu	1
Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelirler Tablosu	3
Özsermaye Değişim Tablosu	4
Nakit Akış Tablosu	5
Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar	6-51

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

Genel Kurulu'na

1) Olumlu Görüş

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi'nin ("Şirket") 31 Aralık 2022 tarihli finansal durum tablosunu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunu, özkaynak değişim tablosunu ve nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere finansal tablo dipnotlarından oluşan finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre ilişikteki finansal tablolar, Şirketin 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını ve nakit akışlarını, Türkiye Muhasebe Standartlarına ("TMS") uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2) Olumlu Görüşünün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu Standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar (Etik Kurallar) ile finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Şirketten bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3) Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Tarafımızca önemli görülen kilit denetim konuları aşağıdaki gibidir:

Kilit denetim konusu	Kilit denetim konusunun nasıl ele alındığı
Hasılat	
Hasılat, şirketlerin finansal performansının ölçülmesi açısından da en önemli kalemlerden biridir. Hasılat, kar elde etme amacı taşıyan her işletme için yapısal risk unsurudur. Hasılat, ürünün teslimi veya hizmetin verilmesi, ürünle ilgili önemli risk ve getirilerin alıcıya nakledilmiş olması, gelir tutarının güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların şirket tarafından elde edileceğinin kuvvetle muhtemel olması üzerine alınan veya alınabilecek bedelin gerçeğe uygun değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınarak ortaya çıkar. Şirketin temel hasılatı kalemleri aşı ve serum satışlarından oluşmaktadır. Bu satışlar hem kamu hem de özel sektöre yapılabilmektedir. Şirketin finansal tablolardaki yeri ve önemi gereği hasılat, denetimimiz için kilit bir öneme sahiptir.	Şirketin hasılatı, yurtiçi ve az da olsa yurtdışı satışlardan kaynaklanmaktadır. Müşterilerin büyük bir kısmı kamu kurumu ve kurumsal nitelikte alıcılardan oluşmaktadır. - Şirketin, hasılatlarına ait bakiyelerinin muhasebeleştirme sürecinin anlaşılmasına yönelik aşağıdaki denetim yöntemleri belirlenmiştir. - Denetimimiz sırasında söz konusu satışların finansal tablolara tam ve doğru alınıp alınmaması ile ilgili örneklem metoduyla testler yapılmıştır. - Şirketin yurtiçi satışlarına ait hesaplarını test etmek için maddi doğrulama prosedürleri kapsamında dış mutabakatların yapılması yanında alternatif denetim teknikleri de uygulanarak, doğrulama testleri gerçekleştirilmiştir. - Hasılat döngüsü içinde yer alan önemli kişiler (yönetim, üst yönetimden sorumlu olanlar ve muhasebe yetkilileri) ile görüşülmüş ve sürecin işleyişine yönelik bilgi elde edilmiştir. - Hasılatın muhasebeleştirilmesiyle ilgili olan ve kilit öneme sahip kontroller ile bu kontrollerin işleyiş etkinliği hakkında bilgi elde edilmiş olup, bu kapsamda uygulanacak müteakip denetim prosedürlerine karar verirken, bu durum göz önünde bulundurulmuştur. -Hasılatın dönemsel oluşum esasları ilişkin yapılan tahakkuk kayıtları irdelenmiştir. -Uygulanan denetim prosedürleri ile satışların tamlığı, gerçekleşip gerçekleşmediği ve dönemsellğine yönelik güvence elde edilmiştir.

Kilit denetim konusu	Kilit denetim konusunun nasıl ele alındığı
<i>Gerçeğe uygun değeri ile raporlanan maddi duran varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller</i>	
Şirket'in toplam varlıkları içerisinde önemli bir paya sahip olan arsa, bina, makine tesis ve cihazlar ile yatırım amaçlı gayrimenkuller gerçeğe uygun değerinden muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu varlıkların muhasebeleştirilmesinde Şirket yönetimi tarafından benimsenmiş olan muhasebe politikaları, gerçeğe uygun değer yöntemi olup bu varlıkların gerçeğe uygun değerleri Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız değerleme kuruluşu tarafından tespit edilmekte ve Şirket yönetiminin değerlendirmeleri sonrasında bilançoda taşınan değer olarak esas alınmaktadır. Söz konusu varlıkların gerçeğe uygun değerleri, benimsenen değerleme yöntemine ve değerleme modelindeki girdi ve varsayımlara bağlıdır. Değerleme sonucunda ulaşabilmek için, mevcut piyasa verileri ve işlemlerine dayanan karşılaştırılabilir Pazar bilgilerine göre varlıkların ayrıntılı özellikleri dikkate alınarak değerleme çalışmaları yapılmaktadır. Söz konusu varlıkların gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesine ilişkin yapılan çalışmalar; varlıkların kayıtlı değerlerinin Şirket'in toplam varlıklarının önemli bir kısmını oluşturması ve değerlemelerin öznel niteliği, önemli varsayım ve muhakemeler içermesi sebebiyle kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir.	Denetim çalışmalarımızda arsa, bina, makine tesis ve cihazlar ve yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değeri tespiti ile ilgili olarak aşağıdaki denetim prosedürleri uygulanmıştır. - Şirket yönetiminin arsa, bina, makine tesis ve cihazların ve yatırım amaçlı gayrimenkullerin makul değerinin tespitinde uyguladığı kontrol aktivitelerinin tasarımı ve işlevsel etkinliği değerlendirilmiştir. - Uzman kuruluşun Sermaye Piyasası Kurulu'na takdir edilen gayrimenkul değerleme akreditasyonu ve lisansı kontrol edilmiştir. -Uzman kuruluşun yetkinliği, kabiliyeti ve tarafsızlığı değerlendirilmiştir. -Uzman kuruluşun herhangi bir varlık için hazırlamış olduğu değerleme raporları okunmuş ve değerleme çalışmaları değerlendirilmiştir. -Arsa ve binaların tapu kayıtları ve sahiplik oranları test edilmiştir. -Değerleme raporunda yer alan gerçeğe uygun değerlerin, dipnotlar ile uyumu kontrol edilmiş, dipnotlarda yer alan değerlerin değerleme raporları ile mutabık olduğu ve dipnot açıklamalarının TFRS açısından yeterli olup olmadığı değerlendirilmiştir. -Uygulanan prosedürler neticesinde önemli bir bulgumuz olmamıştır.

4) Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Şirket yönetimi; finansal tabloların TMS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Finansal tabloları hazırlarken yönetim; Şirketin sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Şirketi tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Şirketin finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

6) Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

-Amacımız, bir bütün olarak finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir.

Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir (Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.

- Şirketin iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.

- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.

- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak, Şirketin sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız hâlinde, raporumuzda, finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Şirketin sürekliliğini sona erdirebilir.

- Finansal tabloların, açıklamalar dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.

-Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz. Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız.

-Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususları ve ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmış bulunmaktayız.

-Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz.

- Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Ayhan ÇETİNKAYA' dır.

B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yüklölölükler

1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 10 Şubat 2023 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.

2) Şirket'in 1 Ocak – 31 Aralık 2022 hesap dönemlerine ilişkin defter tutma düzeninin, kanun ile esas sözleşmenin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.

3) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 402. Maddesi uyarınca; Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve istenen belgeleri vermiştir.

10 Şubat 2023, Ankara

Deneyim Bağımsız Denetim ve Danışmanlık A.Ş.

Ayhan Çetinkaya

Sorumlu Denetçi

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihi İtibariyle Finansal Tablosu

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

FİNANSAL DURUM TABLOSU

<u>VARLIKLAR</u>	<u>Not</u>	<u>31.12.2022</u>	<u>31.12.2021</u>
Dönen Varlıklar		535.738.723	380.909.202
Nakit ve Nakit Benzerleri	4	36.844.376	44.804.274
Finansal Yatırımlar	3	19.650	-
Ticari Alacaklar		390.899.010	262.258.087
- <i>İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	5	334.605.405	90.711.033
- <i>İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	6	56.293.605	171.547.054
Diğer Alacaklar		7.551.491	3.112.916
- <i>İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar</i>	5	4.839.134	419.816
- <i>İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar</i>	7	2.712.357	2.693.100
Stoklar	8	46.650.479	42.620.957
Peşin Ödenmiş Giderler	9	32.576.964	11.068.681
- <i>İlişkili Olmayan Taraflara Peşin Ödenmiş Giderler</i>		32.576.964	11.068.681
Diğer Dönen Varlıklar	18	21.196.753	17.044.287
Duran Varlıklar		508.599.911	238.621.024
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	11	91.125.000	-
Maddi Duran Varlıklar	12	413.794.505	234.365.185
Kullanım Hakkı	14	1.931.635	3.391.137
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	13	1.748.771	864.702
- <i>Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar</i>		1.748.771	864.702
TOPLAM VARLIKLAR		1.044.338.634	619.530.226

İlişikteki dipnotlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihi İtibariyle Finansal Tablosu

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

FİNANSAL DURUM TABLOSU

KAYNAKLAR	Not	31.12.2022	31.12.2021
Kısa Vadeli Yükümlülükler		411.830.529	259.275.871
Kısa Vadeli Borçlanmalar	29	179.439.267	122.096.415
- Banka Kredileri		174.474.123	119.900.809
- Kiralama İşlemlerinden Borçlar		4.672.014	1.801.271
- Diğer Kısa Vadeli Borçlanmalar		293.130	394.335
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	29	112.204.471	60.660.452
Ticari Borçlar		78.250.049	38.577.827
- İlişkili Taraflara Ticari Borçlar	5	57.855	9.039.395
- İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar	6	78.192.194	29.538.432
Diğer Borçlar		30.931.027	33.673.336
- İlişkili Taraflara Diğer Borçlar	5	29.630.464	31.123.274
- İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar	7	1.300.563	2.550.062
Ertelenmiş Gelirler	10	1.392.172	845.805
- İlişkili Olmayan Taraflardan Alınan Sipariş Avansları		1.392.172	845.805
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	17	3.634.390	2.108.645
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	27	5.188.179	627.903
Kısa Vadeli Karşılıklar	17	790.974	685.488
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar		790.974	685.488
Uzun Vadeli Yükümlülükler		67.817.991	36.179.143
Uzun Vadeli Borçlanmalar	29	18.882.267	14.470.388
- Banka Kredileri		12.544.348	12.421.322
- Kiralama İşlemlerinden Borçlar		6.337.919	2.049.066
Uzun Vadeli Karşılıklar		1.352.314	898.111
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar	17	910.089	495.749
- Diğer Uzun Vadeli Karşılıklar	15	442.225	402.362
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	27	47.583.410	20.810.644
Özsermaye	19	564.690.114	324.075.212
Ödenmiş Sermaye		161.805.000	161.805.000
Paylara İlişkin Primler		11.084.074	2.813.595
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelir ve Giderler		256.624.859	90.657.047
- Maddi Duran Varlık Değerleme Artışları		257.090.176	90.788.768
- Tan.Fay.Plan. Yeniden Ölçüm Kazanç/Kayıpları		(465.317)	(131.721)
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler		5.089.542	2.278.252
Geçmiş Yıllar Kar/Zararları		63.710.028	29.384.615
Net Dönem Karı (Zararı)		66.376.611	37.136.703
TOPLAM KAYNAKLAR		1.044.338.634	619.530.226

İlişikteki dipnotlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihi İtibariyle Finansal Tablosu

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

KAR veya ZARAR TABLOSU	Not	01.01.- 31.12.2022	01.01.- 31.12.2021
Hasılat	20	833.438.172	672.604.887
Satışların Maliyeti (-)	20	(625.337.922)	(552.239.046)
BRÜT KAR (ZARAR)		208.100.250	120.365.841
Pazarlama Giderleri (-)	21-22	(16.375.463)	(6.598.066)
Genel Yönetim Giderleri (-)	21-22	(73.049.344)	(37.622.189)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	23	60.189.392	10.285.202
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	23	(65.444.144)	(11.279.527)
ESAS FAALİYET KARI /ZARARI		113.420.691	75.151.261
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	25	44.508.113	684.444
TFRS 9 Uyarınca Belirlenen Değ.Düş. Kazançları (Zararları) ve Değ.Düş. Zararlarının İpt.	24	559.491	(1.067.349)
FİNANSMAN ÖNCESİ FAALİYET KARI ZARARI		158.488.295	74.768.356
Finansman Gelirleri	26	5.772.494	4.176.134
Finansman Giderleri (-)	26	(83.961.779)	(32.088.852)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KAR/ZARARI		80.299.010	46.855.638
Sürdürülen faaliyetler vergi gelir/gideri	27	(13.922.399)	(9.718.935)
- Dönem vergi gelir/gideri		(19.148.065)	(11.637.547)
- Ertelenmiş vergi gelir/gideri		5.225.666	1.918.612
DÖNEM KARI/ZARARI		66.376.611	37.136.703
Pay başına kazanç	28	0,410	0,230
DİĞER KAPSAMLI GELİRLER TABLOSU	Not	01.01.- 31.12.2022	01.01.- 31.12.2021
DÖNEM KARI/ZARARI		66.376.611	37.136.703
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar			
- MDV Yeniden Değerleme Artış/Azalışları	12-13	198.388.517	46.623.290
- Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları/Kayıpları	19	(422.273)	(91.630)
- Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Diğer Kapsamlı Gelirlere İlişkin Vergiler		(31.998.432)	(5.341.519)
DİĞER KAPSAMLI GELİR (VERGİ SONRASI)		165.967.812	41.190.141
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		232.344.423	78.326.844

İlişikteki dipnotlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihi İtibariyle Özkaynak Değişim Tablosu

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

ÖZSERMAYE DEĞİŞİM TABLOSU

ÖZSERMAYE DEĞİŞİM TABLOSU					Kar Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Diğer Kapsamlı Gelir Giderler			Birikmiş Karlar		
	Not	Sermaye	Geri Alınmış Paylar	Pay İhraç Primleri/İskontoları	Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Artışı	Tan.Fay.Plan. Yeniden Ölçüm Kazanç/Kayıpları	Kardan Ayrılmış Kısıtlanmış Yedekler	Geçmiş Yıllar Kar/Zararı	Net Dönem Kar/Zararı	Özkaynaklar
01.01.2021	19	67.000.000		-	49.527.156	(60.250)	2.278.252	(3.945.394)	33.330.009	148.129.773
Transferler		-		-	-	-	-	33.330.009	(33.330.009)	-
Toplam Kapsamlı Gelir		-		-	41.261.612	(71.471)	-	-	37.136.703	78.326.844
Sermaye Arttırımı		10.050.000		87.568.595	-	-	-	-	-	97.618.595
Pay Bazlı İşlemler Nedeniyle Meydana Gelen Artış (Azalış)		84.755.000		(84.755.000)	-	-	-	-	-	-
31.12.2021	19	161.805.000		2.813.595	90.788.768	(131.721)	2.278.252	29.384.615	37.136.703	324.075.212
01.01.2022	19	161.805.000	-	2.813.595	90.788.768	(131.721)	2.278.252	29.384.615	37.136.703	324.075.212
Transferler		-	-	-	-	-	2.811.290	34.325.413	(37.136.703)	-
Toplam Kapsamlı Gelir		-	-	-	166.301.408	(333.596)	-	-	66.376.611	232.344.423
Payların Geri Alım İşlemleri Nedeniyle Meydana Gelen Artış (Azalış)		-	-	8.270.479	-	-	-	-	-	8.270.479
31.12.2022	19	161.805.000	-	11.084.074	257.090.176	(465.317)	5.089.542	63.710.028	66.376.611	564.690.114

İlişikteki dipnotlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihi İtibariyle Nakit Akış Tablosu

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

NAKİT AKIŞ TABLOSU

	Not	01.01- 31.12.2022	01.01- 31.12.2021
A.İşletme Faaliyetlerinden Elde Edilen Nakit Akışları			
Net Dönem Net Karı/Zararı		66.376.611	37.136.703
Dönem Net Karı Zararı Mutabakatı ile İlgili Düzeltmeler			
Amortisman ve İtfa Gideri ile İlgili Düzeltmeler	12_13	10.273.706	7.728.005
Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	7	7.622.529	2.132.338
-Alacaklarda Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler		7.622.529	2.157.880
-Stok Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler		-	(25.542)
Karşılıklar ile İlgili Düzeltmeler		535.843	581.976
-Çalışanlara Sağl. Faydalara İlişkin Karşılıklar ile İlgili Düzeltmeler	17	495.980	437.216
-Dava ve/veya Ceza Karşılıkları (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	17	39.863	144.760
Faiz Gelir ve Giderleri ile İlgili Düzeltmeler	26	78.225.661	27.918.648
Gerçeğe Uygun Değer Kayıpları (Kazançları) ile İlgili Düzeltmeler	12	(43.608.559)	-
Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kayıplar (Kazançlar) ile İlgili Düzeltmeler	25	(2.667)	(686.444)
Vergi Gelir/Gideri ile İlgili Düzeltmeler	27	13.922.399	9.718.935
Nakit Dışı Kalemlere İlişkin Diğer Düzeltmeler		1.782.950	(29.079.660)
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Değişimler		135.128.473	55.450.501
Ticari Alacaklardaki Artış/ Azalış	5_6	(137.053.511)	(24.687.368)
Stoklardaki Artış / Azalış	8	(4.029.522)	(62.009.610)
Peşin Ödenmiş Giderlerdeki Artış Azalış	9	(21.508.283)	563.071
Faaliyetler ile İlgili Diğer Alacaklarda Artış / Azalış		(8.591.041)	(51.241)
Ticari Borçlardaki Artış / Azalış	5_6	39.830.156	(44.617.610)
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlardaki Artış / Azalış	17	1.525.745	(1.230.955)
Faaliyetler ile İlgili Diğer Borçlardaki Artış / Azalış		(2.742.309)	27.544.779
Ertelenmiş Gelirlerdeki Artış / Azalış	10	546.367	(11.143.885)
Kıdem Tazminatı Ödemeleri	17	(398.427)	(416.160)
Vergi Ödemeleri		(14.587.789)	(11.070.458)
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit Akışları		(11.880.141)	(71.668.936)
B. Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışları			
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlık Alımlarından Nakit Çıkışları	12_13	(38.421.485)	(20.599.796)
Duran Varlık Satışı Nedeniyle Elde Edilen Nakit Girişleri		15.806	770.416
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit		(38.405.679)	(19.829.380)
C. Finansman Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışları			
Pay ve Diğer Özkaynağa Dayalı İhracından Kaynaklanan Nakit Girişleri		-	97.618.595
Pay İhracından Kaynaklanan Nakit Girişi		-	97.618.595
İşletmenin Kendi Paylarını ve Diğer Özkaynağa Dayalı Araçlarını Almasıyla İlgili Nakit Çıkışları	19	(18.514.781)	-
İşletmenin Kendi Paylarını ve Diğer Özkaynağa Dayalı Araçlarını Satmasından Kaynaklanan Nakit Girişleri	19	26.785.260	-
Finansal Borçları ile İlgili Nakit Giriş ve Çıkışları	29	114.759.860	65.348.219
Kira Sözleşmelerinden Kaynaklanan Borç Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları		(1.310.948)	(64.447)
Ödenen Faizler		(79.393.469)	(27.023.503)
Finansman faaliyetlerinden elde edilen nakit		42.325.922	135.878.864
Nakit ve nakit benzeri değerlerdeki net azalış / artış		(7.959.898)	44.380.548
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	4	44.804.274	423.726
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	4	36.844.376	44.804.274

İlişikteki dipnotlar finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

1. ŞİRKET’İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi (“Şirket”) ilk olarak “Türkilaç İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi” unvanıyla 04 Aralık 2012 tarihinde kurulmuş olup 07 Aralık 2012 tarih ve 8210 sayılı Türkiye Ticaret Sicili gazetesinde tescil edilmiştir. Şirket 29 Temmuz 2013 tarihinde unvan değişikliğine giderek mevcut halini almıştır.

Şirket, Ankara Ticaret Sicili Müdürlüğüne 837- Akyurt sicil numarasıyla kayıtlıdır.

Şirketin merkez adresi aşağıdaki gibidir:

Büğdüz Mahallesi Enver Paşa Caddesi No:8

Akyurt – Ankara, TR 06750

Şirket’in ana faaliyet konusu her türlü beşeri tablet, kapsül, ampul, flakon, merhem-krem, intravenöz serumlar, paranteral solüsyonlar, besin solüsyonları, amino asit ve diğer kimyevi maddelerin üretimini ve satışını yapmaktır.

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla şirkette 332 kişi istihdam edilmektedir. (31 Aralık 2021: 296 kişi)

Şirketin 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla ödenmiş sermayesi 161.805.000 TL’dir. (31 Aralık 2021: 161.805.000 TL)

Şirket’in konsolidasyona tabi bağlı ortaklığı bulunmamaktadır.

1 Ocak-31 Aralık 2022 hesap dönemine ait finansal tablolar, 10 Şubat 2023 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında onaylanmıştır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1. Sunuma İlişkin Temel Esaslar

Türkiye Muhasebe Standartlarına Uygunluk Beyanı

Şirket’in finansal tabloları, Sermaye Piyasası Kurulu’nun (“SPK”) 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Seri II, 14.1 no’lu “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” (“Tebliğ”) hükümlerine uygun olarak, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGK”) tarafından yayımlanan uluslararası standartlarla uyumlu olacak şekilde Türkiye Muhasebe Standartları (“TMS”) ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları (“TFRS”) ile bunlara ilişkin ek ve yorumlar esas alınarak hazırlanmıştır. TFRS’ler, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları’nda (“UFRS”) meydana gelen değişikliklere paralellik sağlanması amacıyla tebliğler aracılığıyla güncellenmektedir.

Finansal tablolar, KGK tarafından 15 Nisan 2019 tarihinde yayımlanan “TFRS Taksonomisi Hakkında Duyuru” ile SPK tarafından yayımlanan Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi’nde belirlenmiş olan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Şirket yasal finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu ve vergi mevzuatınca belirlenen muhasebe ilkelerine uygun olarak hazırlamaktadır. Ekte yer alan finansal tablolar vergi yasalarına uygun şekilde elde edilmiş mali tablolara Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGK”) tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları / Türkiye Finansal Raporlama Standartları (“TMS/IFRS”) ile bunlara ilişkin ek ve yorumlarda belirtilen ilave ve indirimler yapılarak elde edilmiştir.

Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye’de faaliyette bulunan ve SPK tarafından kabul edilen muhasebe ve raporlama ilkelerine (“SPK Finansal Raporlama Standartları”) uygun finansal tablo hazırlayan şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmiştir. Dolayısıyla finansal tablolarda, 1 Ocak 2005 tarihinden başlamak kaydıyla, TMSK tarafından yayımlanmış 29 No’lu “Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama” Standart (“TMS 29”) uygulanmamıştır.

TMS 29 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama Standardına göre, fonksiyonel para birimi yüksek enflasyonlu bir ekonominin para birimi olan işletmeler finansal tablolarını raporlama dönemi sonundaki paranın satın alma gücüne göre raporlar. TMS 29’da bir ekonominin yüksek enflasyonlu bir ekonomi olduğuna işaret edebilecek özellikler tanımlanmakta ve işletmelerin Standardı uygulamaya aynı anda başlamaları önerilmektedir. Kamu Gözetimi Muhasebe ve Standartları Kurumu (KGK) tarafından 20 Ocak 2022 tarihinde yapılan açıklamada işletmelerin 2021 yılına ait finansal tablolarında TMS 29 kapsamında herhangi bir düzeltme yapmalarına gerek bulunmadığı ifade edilmiştir. Bu kapsamda enflasyon muhasebesinin uygulanması konusunda ülke genelinde görüş birliği oluşmadığından ve KGK’ nın TMS 29 uygulamasını erteleme beklendiğinden, karşılaştırılabilirliğin sağlanması adına 31 Aralık 2022 tarihli finansal tablolar hazırlanırken TMS 29’a göre enflasyon düzeltmesi yapılmamıştır.

Dövizli işlemler

Yıl içinde gerçekleşen dövizli işlemler, işlem tarihlerinde geçerli olan döviz kurları üzerinden çevrilmiştir. Dövizle dayalı parasal varlık ve yükümlülükler, dönem sonunda geçerli olan döviz kurları üzerinden Türk Lirası’na çevrilmiştir. Dövizle dayalı parasal varlık ve yükümlülüklerin çevrimlerinden doğan kur farkı geliri veya zararları oluştuğu dönemde gelir tablosuna yansıtılmıştır. Dönem sonlarında kullanılan kurlar aşağıdaki gibidir:

	USD		EURO	
	Döviz Alış	Döviz Satış	Döviz Alış	Döviz Satış
31.12.2022	18,6983	18,7320	19,9349	19,9708
31.12.2021	13,3290	13,3530	15,0867	15,1139

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Finansal Tabloların Düzeltilmesi

Şirket finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkân vermek üzere, 31 Aralık 2022 dönemine ait finansal tabloları önceki dönemlerle karşılaştırmalı olarak hazırlanmıştır. Cari dönem finansal tablolarının sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılabilir.

31 Aralık 2021 itibarıyla “Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler” hesabında muhasebeleştirilen 686.444 TL tutarındaki duran varlık satış karı "Yatırım faaliyetlerinden gelir " hesabına sınıflandırılmıştır.

Söz konusu sınıflamanın kar veya zarara etkili olmamıştır.

Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Şirketin cari dönem içerisinde muhasebe tahminlerinde herhangi bir değişikliği olmamıştır.

2.2. Yeni ve Revize Edilmiş Uluslararası Finansal Raporlama Standartları

Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) veya Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) ile uyumlu finansal tablolar hazırlanırken standartlardaki değişiklikler ve yorumlar dipnotlarda aşağıdaki şekilde gösterilmelidir:

Yeni TMS/TFRS’nin finansal tablolara etkileri ile ilgili açıklamalar:

- a) TMS/TFRS’nin başlığı,
- b) muhasebe politikası değişikliğinin varsa ilgili geçiş hükümlerine uygun olarak yapıldığı,
- c) muhasebe politikasında değişikliğin açıklaması,
- d) varsa geçiş hükümlerinin açıklaması,
- e) varsa geçiş hükümlerinin ileri dönemlere olabilecek etkileri,
- f) mümkün olduğunca, cari ve sunulan her bir önceki dönem ile ilgili düzeltme tutarları:
 - i. etkilenen her bir finansal tablo kalemi için sunulmalı ve
 - ii. şirket için “TMS 33, Hisse Başına Kazanç” standardı geçerliyse adi hisse ve seyreltilmiş hisse başına kazanç tutarları tekrar hesaplanmalıdır.
- g) eğer mümkünse sunulmayan dönemlerden önceki dönemlere ait düzeltme tutarları ve
- h) geçmişe dönük uygulama herhangi bir dönem veya dönemler için mümkün değilse bu duruma yol açan olaylar açıklanmalı ve muhasebe politikasındaki değişikliğin hangi tarihten itibaren ve ne şekilde uygulandığı açıklanmalıdır.

a. 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar:

• **TFRS 16 ‘Kiralamalar’ - COVID 19 kira imtiyazları kolaylaştırıcı uygulamanın uzatılmasına ilişkin değişiklikler (1 Nisan 2021 tarihi itibarıyla yürürlükte);** COVID-19 salgını sebebiyle kiracılara kira ödemelerinde bazı imtiyazlar sağlanmıştır. Mayıs 2020’de, UMSK TFRS 16 Kiralamalar standardında yayımladığı değişiklik ile kiracıların kira ödemelerinde COVID-19 sebebiyle tanınan imtiyazların, kiralamada yapılan bir değişiklik olup olmadığını değerlendirmemeleri konusunda isteğe bağlı kolaylaştırıcı bir uygulama getirmiştir. 31 Mart 2021 tarihinde, UMSK kolaylaştırıcı uygulamanın tarihini 30 Haziran 2021’den 30 Haziran 2022’ye uzatmak için ilave bir değişiklik yayınlamıştır. Kiracılar, bu tür kira imtiyazlarını 2020’de, UMSK IFRS 10 Kiralamalar standardında yayımladığı değişiklik ile kiracıların kira ödemelerinde COVID-19 sebebiyle tanınan imtiyazların, kiralamada yapılan bir değişiklik olup olmadığını değerlendirmemeleri konusunda isteğe bağlı kolaylaştırıcı bir uygulama getirmiştir. 31 Mart 2021 tarihinde, UMSK kolaylaştırıcı uygulamanın tarihini 30 Haziran 2021’den 30 Haziran 2022’ye uzatmak için ilave bir değişiklik yayınlamıştır. Kiracılar, bu tür kira imtiyazlarını kiralamada yapılan bir değişiklik olmaması durumunda geçerli olan hükümler uyarınca muhasebeleştirmeyi seçebilirler. Bu uygulama kolaylığı çoğu zaman kira ödemelerinde azalmayı tetikleyen olay veya koşulun ortaya çıktığı dönemlerde kira imtiyazının değişken kira ödemesi olarak muhasebeleştirilmesine neden olur.

• **TFRS 3, TMS 16, TMS 37’de yapılan dar kapsamlı değişiklikler ve TFRS 1, TFRS 9, TMS 41 ve TFRS 16’da yapılan bazı yıllık iyileştirmeler;** 1 Ocak 2022 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.

• **TFRS 3 ‘İşletme Birleşmeleri’nde yapılan değişiklikler;** bu değişiklik işletme birleşmeleri için muhasebeleştirme hükümlerini değiştirmeden TFRS 3’te Finansal Raporlamaya İlişkin Kavramsal Çerçeveye yapılan bir referansı güncellemektedir.

• **TMS 16 ‘Maddi Duran Varlıklar’ da yapılan değişiklikler;** bir şirketin, varlık kullanıma hazır hale gelene kadar üretilen ürünlerin satışından elde edilen gelirin maddi duran varlığın tutarından düşülmesini yasaklamaktadır. Bunun yerine, şirket bu tür satış gelirlerini ve ilgili maliyeti kar veya zarara yansıtacaktır.

• **TMS 37, ‘Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar’ da yapılan değişiklikler;** bu değişiklik bir sözleşmeden zarar edilip edilmeyeceğine karar verirken şirketin hangi maliyetleri dahil edeceğini belirtir. Yıllık iyileştirmeler, TFRS 1 ‘Türkiye Finansal Raporlama Standartları’nın İlk Uygulaması’, TFRS 9 ‘Finansal Araçlar’, TMS 41 ‘Tarımsal Faaliyetler’ ve TFRS 16’nın açıklayıcı örneklerinde küçük değişiklikler yapmaktadır.

b. 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar, değişiklikler ve yorumlar:

• **TMS 1, Uygulama Bildirimi 2 ve TMS 8’deki dar kapsamlı değişiklikler;** 1 Ocak 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler muhasebe politikası açıklamalarını iyileştirmeyi ve finansal tablo kullanıcılarının muhasebe tahminlerindeki değişiklikler ile muhasebe politikalarındaki değişiklikleri ayırt etmelerine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

• **TMS 12, Tek bir işlemten kaynaklanan varlık ve yükümlülüklerle ilişkin ertelenmiş vergiye ilişkin değişiklik;** 1 Ocak 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler, şirketler tarafından ilk defa finansal tablolara alındığında vergilendirilebilir ve indirilebilir geçici farkların eşit tutarlarda oluşmasına neden olan işlemler üzerinden ertelenmiş vergi muhasebeleştirmelerini gerektirmektedir.

• **TFRS 16, Satış ve geri kiralama işlemleri;** 1 Ocak 2024 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler, işletmenin TFRS 16'daki bir satış ve geri kiralama işlemini işlem tarihinden sonra nasıl muhasebeleştirdiğini açıklayan satış ve geri kiralama hükümlerini içerir. Kira ödemelerinin bir kısmı veya tamamı bir endekse veya orana bağlı olmayan değişken kira ödemelerinden oluşan satış ve geri kiralama işlemlerinin etkilenmesi muhtemeldir.

TMS 1, Sözleşme koşulları olan uzun vadeli yükümlülüklerle ilişkin değişiklik; 1 Ocak 2024 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler, işletmenin açıklamalarını iyileştirmeyi ve finansal tablo kullanıcılarının muhasebe tahminlerindeki değişiklikler ile muhasebe politikalarındaki değişiklikleri ayırt etmelerine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

TMS 12, Tek bir işlemten kaynaklanan varlık ve yükümlülüklerle ilişkin ertelenmiş vergiye ilişkin değişiklik; 1 Ocak 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler, şirketler tarafından ilk defa finansal tablolara alındığında vergilendirilebilir ve indirilebilir geçici farkların eşit tutarlarda oluşmasına neden olan işlemler üzerinden ertelenmiş vergi muhasebeleştirmelerini gerektirmektedir.

TFRS 16, Satış ve geri kiralama işlemleri; 1 Ocak 2024 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler, işletmenin TFRS 16'daki bir satış ve geri kiralama işlemini işlem tarihinden sonra nasıl muhasebeleştirdiğini açıklayan satış ve geri kiralama hükümlerini içerir. Kira ödemelerinin bir kısmı veya tamamı bir endekse veya orana bağlı olmayan değişken kira ödemelerinden oluşan satış ve geri kiralama işlemlerinin etkilenmesi muhtemeldir.

TMS 1, Sözleşme koşulları olan uzun vadeli yükümlülüklerle ilişkin değişiklik; 1 Ocak 2024 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler, işletmenin raporlama döneminden sonraki on iki ay içinde uyması gereken koşulların bir yükümlülüğün sınıflandırmasını nasıl etkilediğine açıklık getirmektedir.

TFRS 17, 'Sigorta Sözleşmeleri', Aralık 2021'de değiştirildiği şekliyle; 1 Ocak 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart, hali hazırda çok çeşitli uygulamalara izin veren TFRS 4'ün yerine geçmektedir. TFRS 17, sigorta sözleşmeleri ile isteğe bağlı katılım özelliğine sahip yatırım sözleşmeleri düzenleyen tüm işletmelerin muhasebesini temelden değiştirecektir.

Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler ve Hatalar

Bir işletme muhasebe politikalarını ancak aşağıdaki hallerde ve geçmişe dönük olarak değiştirebilir;

- Bir standart veya yorum tarafından gerekli kılınması,

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

- İşletmenin finansal durumu, performansı veya nakit akışları üzerindeki işlemlerin ve olayların etkilerinin finansal tablolarda daha uygun ve güvenilir bir şekilde sunulmasını sağlayacak nitelikte olması.

Finansal tablo kullanıcıları, işletmenin finansal durumu, performansı ve nakit akışındaki eğilimleri belirleyebilmek amacıyla işletmenin zaman içindeki finansal tablolarını karşılaştırabilme olanağına sahip olmalıdır. Bu nedenle, bir muhasebe politikasındaki değişiklik yukarıdaki paragrafta belirtilen durumlardan birini karşılamadığı sürece, her ara dönemde ve her hesap döneminde aynı muhasebe politikaları uygulanmalıdır.

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkân vermek üzere, Şirket’in cari dönem finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır.

2.3.ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ

Hasılat

TFRS 15 “Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat” Standardına göre hasılat, aşağıda yer alan beş aşamalı model kapsamında finansal tablolarda muhasebeleştirilmektedir.

- Müşteriler ile yapılan sözleşmelerin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki edim yükümlülüklerinin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki işlem bedelinin belirlenmesi
- İşlem bedelinin edim yükümlülüklerine dağıtılması
- Hasılatın muhasebeleştirilmesi

Şirket aşağıdaki şartların tamamının karşılanması durumunda müşterisi ile yaptığı bir sözleşmeyi hasılat olarak muhasebeleştirir:

- (a) Sözleşmenin tarafları sözleşmeyi (yazılı, sözlü ya da diğer ticari teamüllere uyarınca) onaylamış ve kendi edimlerini ifa etmeyi taahhüt etmektedir,
- (b) Şirket her bir tarafın devredeceği mal veya hizmetlerle ilgili hakları tanımlayabilmektedir,
- (c) Şirket devredilecek mal veya hizmetlerle ilgili ödeme koşulları tanımlayabilmektedir,
- (d) Sözleşme özü itibarıyla ticari niteliktedir,
- (e) Şirketin müşteriye devredilecek mal veya hizmetler karşılığı bedel tahsil edecek olması muhtemeldir.

Şirketin finansal tablolarında hasılat olarak kaydettiği gelir aşağıdaki gibidir:

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Mal satışları:

Satılan malların riskinin ve faydasının alıcıya transfer olduğu, satışla ilgili ekonomik faydanın işletmeye akacağına muhtemel olması ve gelir tutarının güvenilir bir şekilde hesaplanabildiği durumda gelir oluşmuş sayılır. Perakende satışlarda müşterinin memnun kalmaması durumunda satılan malın şartsız geri alınacağına ilişkin müşteriye bir garanti verilmesi durumunda da sahiplikle ilgili önemli risk ve getirilerin alıcıya transfer edildiği kabul edilir.

Aynı işlem ile ilgili hasılat ve giderler eşanlı finansal tablolara alınmaktadır. Satış karşılığında nakit veya nakit benzerlerinin alındığı durumlarda, hasılat söz konusu nakit veya nakit benzerlerinin tutarıdır. Ancak, nakit girişinin ertelendiği durumlarda satış bedelinin makul değeri alınacak olan nakdin nominal değerinden daha düşük olabilir.

İşlemin, şirket tarafından vade farksız satış yapılması veya piyasa faizinin daha altında bir faiz haddinin uygulanmasındaki gibi finansman işlemi şeklinde gerçekleşmesi durumunda, satış bedelinin makul değeri, alacakların bugünkü değerine indirgenmesi suretiyle bulunur.

Alacakların bugünkü değerinin belirlenmesinde; benzer kredi derecelendirmesine sahip bir işletmenin benzer finansal araçları için geçerli olan faiz oranı veya finansal aracın nominal değerini, ilgili mal veya hizmetin peşin satış fiyatına indirgeyen faiz oranı kullanılır.

Daha önce kayıtlara alınan hasılatla ilgili alacakların tahsilinin şüpheli hale gelmesi durumunda ise, ilgili tutar hasılatın düzeltilmesi suretiyle değil, gider yazılmak suretiyle finansal tablolara alınır. Net satışlar, indirimler ve iadeler düşüldükten sonraki faturalanmış satış bedelinden oluşmaktadır. Şirketin mal satışlarında satılan malın hasılat olarak değerlendirmesini sağlayan şartlar genellikle malın fabrika alanının dışına çıkmasıyla gerçekleşmiş olmaktadır.

Şirket üretmiş olduğu aşılarda sözleşme kapsamında ön teslimini yapmakta, numune test aşaması ve muayene süreçleri sonrasında dönemsel olarak hasılat yazmakta, makam onayının akabinde de faturalama yapmaktadır.

Finansal Araçlar

TFRS 9 Finansal Araçlar Standardı finansal araçların (temel finansal varlık ve yükümlülükler, türev ürünler, opsiyon, sentetik ürünler, finansal teminat sözleşmeleri ve garantiler gibi) nasıl sınıflanacağını, nasıl ölçüleceğini (değerleneceğini) ve bilanço dışına nasıl çıkarılacağını açıklar. Bu finansal araçların ilk iktisap veya kazanılmasında, daha sonraki değerlendirme dönemlerinde nasıl değerlendirileceğine, korunma muhasebesinin nasıl uygulanacağına ve en önemlisi de finansal araçların değer düşüklüğünün nasıl ölçüleceğine ilişkin rehberlik eder.

TFRS 9 Finansal Araçlar standardı finansal araçların sınıflamasında iki farklı durumdan hareket etmekte ve buna göre sınıflama ve ölçme kriterlerini belirlemektedir. Bu iki durum;

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

a) Finansal Aracın sağladığı nakit akımlarının niteliği veya şekli ile,

b) Bu araçları işletmenin yönetim modeli veya kullanım amacıdır.

Eğer; finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açıyor olması söz konusu ise bu finansal varlık itfa edilmiş maliyetinden ölçülür. Ölçümde etkin faiz oranı ağırlıklı olarak kullanılır. Değerleme farkları ise doğrudan kar zararda muhasebeleştirilir.

Bu kapsamda müşterilerden alacaklar, diğer alacaklar, faizi için elde tutulan borçlanma araçları (bağlı menkul kıymetler) bu kapsama girerler. Bunların temel amaç alım satım veya temettü gibi gelir etmekten ziyade finansal varlığın kendi anaparasını tahsil etmektir.

Bir finansal varlık aşağıdaki her iki şartın birden sağlanması durumunda gerçeğe uygun değer değişimi gelirlere yansıtılarak ölçülür:

(a) Finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlığın satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması,

(b) Finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

Bu durumdaki finansal varlıklarda faiz veya temettü geliri elde etmenin yanında ağırlıklı olarak satarak ticari kazanç elde etme amacı da vardır. Yani şirket kendi likiditesini korumak veya artırma, gerektiğinde de satış amacı ağır basar. Bu gibi durumlarda varlık gerçeğe uygun değerinden ölçülür. Ancak faiz gelirlerinin dışındaki fiyat artış ve azalışları diğer kapsamlı gelirden geçirilerek öz kaynaklarda muhasebeleştirme asıldır.

Gerçeğe Uygun Değerdeki artış ve azalışların kar zararda muhasebeleştirilmesi, yukarıdaki şartları sağlamayan menkul kıymetlerin muhasebeleştirilmesi için geçerlidir.

Yani eğer itfa edilmiş maliyetinden ölçülmüyorsa ve ana para geliri yanında satım amacı da yoksa, yani salt alım satım amacı ile elde tutuluyor ise finansal varlık gerçeğe uygun değeri ile ölçülür ve değer artış veya azalış zararı doğrudan kar zararda muhasebeleştirilir. Bununla birlikte işletmeler ve bazı finansal varlıklarının ölçüm kazanç ve kayıplarını Diğer Kapsamlı Gelirde de (özkaynaklarda) muhasebeleştirebilirler. Ancak bu opsiyon kullanılmasına mutlaka finansal varlığın ilk iktisabında karar verilmelidir ve finansal araç sadece hisse senedi gibi özsermayeyi temsil eden finansal araçlar olmalıdır.

Bu standart ile ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiş başka bir husus ise finansal araçların değer düşüklüğüne uğramaları durumunda uğranılan zararın nasıl ölçüleceği ve mali tablolara nasıl alınacağı ile ilgilidir.

Bu zararlar beklenen kredi zararı şeklinde isimlendirilmektedir. Gerçeğe uygun değerindeki değişimlerin kar ve zarara aktarıldığı finansal araçlar hariç tüm finansal araçlar her raporlama döneminde münferiden veya duruma göre portföy yapısı şeklinde beklenen kredi zararı testine tabi tutulmalıdır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Bazı finansal araçlar edinilirken zaten önemli kredi riskine uğramış olabilirler. Bunlar hariç, raporlama tarihinde, bir finansal araçtaki kredi riskinde ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana önemli derecede artış meydana gelmemiş olması durumunda işletme söz konusu finansal araca ilişkin zarar karşılığını 12 aylık beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçer. Bir finansal araçtaki kredi riskinin, ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana önemli ölçüde artmış olması durumunda, her raporlama tarihinde, işletme söz konusu finansal araca ilişkin zarar karşılığını ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçer.

12 aylık kredi zararında borçlunun kredi riskine maruz kalmış olması henüz gözlenmemektedir. Ancak izleyen bir yıllık dönemde kredi riskine maruz kalma olasılığı ve bu durumda ne kadar zarara uğrayacağı bir tahminle ölçülür. Bu ölçümden sonra kamu kurumlarından doğan alacaklar haricinde beklenen zarar tutarı kadar karşılık ayrılır.

Ancak borçlunun kredi riskinde azalma olduğu ve bu azalmanın önemli olduğu gözlenirse borçlunun temerrüde uğramış ve uğramamış tüm borçları dikkate alınarak toplam risk tutarı bulunmaya çalışılır. Bu risk tutarı borçludan tahsil edilebilecek tutarlar ile tahsil edilmesi gereken tutarlar arasındaki fark olup, bu hesapta paranın zaman değeri dikkate alınarak hesaplama yapılır.

Ancak standart; itfa edilmiş maliyetinden ölçülen ticari alacaklar, sözleşme varlıkları ve kira alacakları için basitleştirilmiş yaklaşımı da düzenlemiş bulunmaktadır. Eğer beklenen zarar karşılığına konu alacak TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat Standardına uygun şekilde doğmuş olmakla birlikte bir finansman bileşeni içermiyor ise veya finansman bileşeni içermekle birlikte bunu ömür boyu beklenen kredi zararına eşit bir tutardan ölçmeyi tercih etmişse, basitleşmiş yaklaşımı kullanabilirler ve beklenen kredi zararlarını ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir düzeyden ölçerler.

Şirket tüm raporlama dönemlerinde itfa edilmiş maliyetinden ölçülen kredi ve alacakları için kolaylaştırılmış yöntemi, ancak somut bir şekilde kredi riski doğmuş alacaklarını genel yaklaşıma göre ömür boyu beklenen kredi riskine uygun şekilde ölçmeyi muhasebe politikası olarak kabul etmiş bulunmaktadır.

Nakit ve Nakit Benzerleri

TMS/TFRS kapsamında nakit, işletmedeki nakit ile vadesiz mevduatı, nakit benzeri ise, kısa vadeli nakit yükümlülükler için elde bulundurulmuş ve yatırım veya diğer amaçlar için kullanılmayan, tutarı belirli bir nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli ve yüksek likiditeye sahip ve değerindeki değişim riski önemsiz olan varlıkları ifade etmektedir.

Bunlardan kasa hesabının TL bakiyesi gerçeğe uygun değeri olduğu kabul edilen kayıtlı değerleri ile, yabancı para mevcutları T.C. Merkez Bankası tarafından belirlenen alış kurları ile, likit fonlar açıklanan bilanço günü cari değerleri ile değerlendirilir. Kredi kartı sliplerinden izleyen ay tahsil edileceklerde kayıtlı değerleri ile değerlendirilir. Vadeli banka mevduatına, işlemiş gün esas alınarak faiz tahakkuku yapılır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Ticari Alacaklar

Şirket tarafından bir alıcıya ürün veya hizmet sağlanması sonucunda oluşan ticari alacaklar ertelenen finansman gelirinden netleştirilmiş olarak gösterilirler. Belirlenmiş faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar, faiz tahakkuk etkisinin çok büyük olmaması durumunda, orijinal fatura değerleri üzerinden gösterilmiştir.

Şirket tahsil imkanının kalmadığına dair objektif bir delil olduğu takdirde ilgili ticari alacak için şüpheli alacak karşılığı ayırmaktadır. Objektif deliller, alacağın dava veya icra safhasında veya hazırlığında olması, alıcının, önemli finansal zorluk içine düşmesi, alıcının temerrüde düşmesi veya önemli ve süresi öngörülemeyen bir gecikme yaşanacağını muhtemel olması gibi durumlardır.

Söz konusu bu karşılığın tutarı, alacağın kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. Tahsili mümkün tutar, teminatlardan ve güvencelerden tahsil edilebilecek meblağlar dahil olmak üzere tüm nakit akışlarının, oluşan ticari alacağın orijinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilen değeridir.

Şüpheli alacak tutarına karşılık ayrılmasını takiben, şüpheli alacak tutarının tamamının veya bir kısmının tahsil edilmesi durumunda, tahsil edilen tutar ayrılan şüpheli alacak karşılığından düşülerek kar veya zarar tablosuna gelir olarak kaydedilir.

Şirket, ticari alacakların belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda (gerçekleşmiş değer düşüklüğü zararları haricinde), ticari alacaklara ilişkin zarar karşılıklarını “ömür boyu beklenen kredi zararlarına” eşit bir tutardan ölçmektedir. Beklenen kredi zararları, bir finansal aracın beklenen ömrü boyunca kredi zararlarının olasılıklarına göre ağırlıklandırılmış bir tahminidir. Beklenen kredi zararlarının hesaplamasında, Şirket geçmiş kredi zararı deneyimleri ile birlikte geleceğe yönelik tahminleri de dikkate almaktadır.

Şirket, ticari alacaklara ilişkin beklenen kredi zararlarının ölçümünde bir karşılık matrisi kullanmaktadır. İlgili matriste ticari alacakların vadelerinin aşıldığı gün sayısına bağlı olarak belirli karşılık oranları hesaplanmakta ve söz konusu oranlar her raporlama döneminde gözden geçirilerek, gerektiği durumlarda, revize edilmektedir. Beklenen kredi zarar karşılıklarındaki değişim gelir tablosunda “esas faaliyetlerden diğer gelirler / giderler” hesabında muhasebeleştirilmektedir.

Ticari borçlar

Ticari borçlar fatura değeri ile kayıtlara yansıtılmakta ve ilerleyen dönemlerde indirgenmiş net değerleri ile taşınmaktadır.

Stoklar

Stoklar, maliyetin ya da net gerçekleşebilir değerinin düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Stoklar ilk giren ilk çıkar yöntemine göre değerlendirilir. Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ile satışı gerçekleştirmek için yüklenilmesi gereken tahmini maliyetlerin toplamının indirilmesiyle elde edilir.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Stokların net gerçekleşebilir değeri maliyetinin altına düştüğünde, stoklar net gerçekleşebilir değerine indirgenir ve değer düşüklüğünün olduğu yılda kar veya zarar tablosuna gider olarak yansıtılır. Daha önce stokların net gerçekleşebilir değere indirgenmesine neden olan koşulların geçerliliğini kaybetmesi veya değişen ekonomik koşullar nedeniyle net gerçekleşebilir değerinde artış olduğu kanıtlandığı durumlarda, ayrılan değer düşüklüğü karşılığı iptal edilir. İptal edilen tutar önceden ayrılan değer düşüklüğü tutarı ile sınırlıdır.

Verilen sipariş avansları ilgili stok muhasebeleştirilinceye kadar “peşin ödenmiş giderler” olarak sınıflandırılır. Bu stoklar maliyet bedeli ile değerlendirilmekte olup, bozulma, son kullanma tarihinin geçmesi gibi sebeplerle değerini yitirenler zarar yazılarak bilançodan çıkarılırlar.

Maddi Duran Varlıklar

Maddi duran varlıklar yeniden değerlemeye tabi tutulmamış ise satın alım maliyet değerlerinden birikmiş amortismanların düşülmesi suretiyle gösterilmektedir.

Maddi duran varlıkların maliyet tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre normal amortisman yöntemi kullanılarak kıst amortismanına tabi tutulur. Yasal defter kayıtlarında amortisman oranı olarak Vergi Usul Yasası'na uygun amortisman uygulamaları kullanılmış olmakla birlikte, ilişik finansal tabloların düzenlenmesinde ekonomik ömür tahminlerine dayalı amortisman oranları kullanılmıştır. Kullanılan amortisman oran tahminleri aşağıdaki gibidir.

<u>Maddi Varlığın Türü</u>	<u>Amortisman Oranı</u>
Binalar	% 2-2,5
Makine ve Teçhizat	% 6-33
Taşıtlar	% 20-25
Döşeme ve Demirbaşlar	% 5-20

Eğer bir varlığın defter değeri yeniden değerlendirme sonucunda artmışsa, bu artış diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir ve doğrudan özkaynak hesap grubunda yeniden değerlendirme değer artışı adı altında toplanır. Ancak, bir yeniden değerlendirme değer artışı, aynı varlığın daha önce kar ya da zarar ile ilişkilendirilmiş bulunan yeniden değerlendirme değer artışını tersine çevirdiği ölçüde gelir olarak muhasebeleştirilir. Eğer bir varlığın defter değeri yeniden değerlendirme sonucunda azalmışsa, bu azalma gider olarak muhasebeleştirilir.

Ancak, bu azalış diğer kapsamlı gelirden bu varlıkla ilgili olarak yeniden değerlendirme fazlasındaki her türlü alacak bakiyesinin kapsamı ölçüsünde muhasebeleştirilir. Diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen söz konusu azalış, yeniden değerlendirme fazlası başlığı altında özkaynaklarda birikmiş olan tutarı azaltır.

Şirket maddi duran varlıklar içerisinde yer alan arsa, bina ve makine, tesis ve cihazlarını gerçeğe uygun değerleri ile muhasebeleştirmektedir. Varlıkların gerçeğe uygun değerleri Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş değerlendirme şirketleri tarafından belirlenmiştir. Şirket yönetimi değerlendirme firması tarafından belirlenen gerçeğe uygun değerlerin piyasa fiyatları ile örtüştüğünü düşünmektedir.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Maddi olmayan varlıklar, haklardan oluşmaktadır. Maddi olmayan duran varlıklar, ilk defa maliyet bedelleri ile kayda alınırlar. Daha sonraki dönemlerde de maliyet bedeli ile değerlendirilir.

Maddi olmayan duran varlıkların maliyet tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre normal amortisman yöntemi kullanılarak kıst amortismanına tabi tutulur. Yasal defter kayıtlarında amortisman oranı olarak Vergi Usul Yasası’na uygun amortisman uygulamaları kullanılmış olmakla birlikte, ilişik finansal tabloların düzenlenmesinde ekonomik ömür tahminlerine dayalı amortisman oranları kullanılmıştır. Kullanılan amortisman oranları ve yöntemleri aşağıdaki gibidir:

<u>Maddi Olmayan Varlık Türü</u>	<u>Amortisman Oranı</u>
Bilgisayar Programları	%10-33

Borçlanma Maliyetleri

Tüm faiz giderleri tahakkuk yöntemine göre kar veya zarar tablosuna alınır ve finansman giderleri içinde raporlanır. Kullanılan yabancı para cinsinden kredilerle ilgili olarak gerçekleşen kur farkları (olumlu, olumsuz) finansman maliyetleri ile ilişkilendirilir. Kullanıma hazır hale getirilmesi önemli ölçüde uzun zaman isteyen varlıkların iktisabı için katılan finansman maliyetleri varlığın maliyetine ilave edilir.

Borçlanma maliyetleri özellikli bir varlığın satın alınması, inşaatı veya üretimi ile doğrudan ilişkisi kurulabildiği takdirde, ilgili özellikli varlığın maliyetinin bir unsuru olarak aktifleştirilir. Bu tür maliyetler güvenilir bir biçimde ölçülebilmeleri ve gelecekte ekonomik yararlarından işletmenin faydalanabilmesinin muhtemel olması durumunda, varlığın maliyetine dahil edilir. Bu kapsamda olmayan borçlanma maliyetleri ise oluştukları tarihte giderleştirilir. Aktifleştirilen borçlanma maliyetleri nakit tablosu içinde maddi ve maddi olmayan duran varlık alımlarında sınıflanmıştır.

Varlıklarda Değer Düşüklüğü

TMS 36- Varlıklarda Değer Düşüklüğü Standardına göre; iç ve dış ekonomik göstergeler gerektirdiğinde, maddi, maddi olmayan varlıklar ve şerefiyenin defter değerleri ile geri kazanılabilir değerlerinin karşılaştırılması gerekir. Eğer varlığın defter değeri geri kazanılabilir değerini aştığı tahmin ediliyor ise varlığın değerinde değer düşüklüğünün olduğu kabul edilir. Geri kazanılabilir değer; kullanım fiyatı ile piyasa fiyatından düşük olanıdır. Tahmin edilen değer düşüklüğü tespitini yapıldığı dönemde zarar kaydedilir.

İlişkili Taraflar

Şirket’in ilişkili tarafları, hissedarlık, sözleşmeye dayalı hak, aile ilişkisi veya benzeri yollarla karşı tarafı doğrudan ya da dolaylı bir şekilde kontrol edebilen veya önemli derecede etkileyebilen kuruluşları kapsamaktadır.

Ekteki finansal tablolarda Şirket’in hissedarları ve bu hissedarlar tarafından sahip olunan şirketlerle, bunların kilit yönetici personeli ve ilişkili oldukları bilinen diğer şirketler, ilişkili taraflar olarak tanımlanmıştır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında, taraf Şirket ile ilişkili sayılır:

i) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracı yoluyla:

- Şirket’i kontrol etmesi, Şirket tarafından kontrol edilmesi ya da

- Şirket ile ortak kontrol altında bulunması (ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı iş dalındaki bağlı ortaklıklar dâhil olmak üzere);

- Şirket üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması; veya Şirket üzerinde ortak kontrole sahip olması;

ii) Tarafın, Şirket’in bir iştiraki olması;

iii) Tarafın, Şirket’in ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması;

iv) Tarafın, Şirket’in veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması;

v) Tarafın, (i) ya da (iv) maddelerinde bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması;

vi) Tarafın; kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında veya (iv) ya da (v) maddelerinde bahsedilen herhangi bir bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması veya

vii) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışanlarına işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları olması gerekir.

İlişkili taraflarla yapılan işlem, ilişkili taraflar arasında kaynaklarının, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Şirketin ilişkili işlemlerden kaynaklanan borç ve alacak tutarları ile alım ve satım tutarları Not 5’te açıklanmıştır.

Kıdem Tazminatı ve Çalışanlara Sağlanan Fayda Planları

I. Çalışanlara Sağlanan Kısa Vadeli Fayda Planları

Şirket, çalıştırdığı işçilere verdikleri hizmetler karşılığı olarak ücret ödemektedir. Hizmetin verildiği dönemde hizmetin ödenmesi esas olmakla birlikte, henüz ödenmeyenler bilançoda diğer borçlar içinde yer alır. Bunlar için bir katkı planı bulunmamaktadır. Eğer işçiye yasal olarak kazandığı izin hakkı kullandırılmaz ise ve bunun kullanımı izleyen yılla taşınmıyor ise bunun için yapılacak ödemenin miktarı hesapların ve bilançoda “Çalışanlara Sağlanan Kısa Vadeli Faydalara İlişkin Karşılıklar” içinde raporlanırlar. Bunların bilançooya taşınmasında ödeneceği beklenen tarihe göre bir iskontoya tabi tutma işlemi gerçekleştirilmez.

II. Çalışanlara Sağlanan Uzun Vadeli Fayda Planları

Mevcut İş Kanunu, şirketi kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen personel dışındaki her personele her bir hizmet yılı için en az 30 günlük kıdem tazminatı ödemekle yükümlü tutmaktadır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Bu nedenle şirketin taşıdığı toplam yükü ifade eden gelecekteki ödemeleri tahmin etmesi ve tahminlerle bulunan ödemelerin iskontoya tabi tutularak net bugünkü değere getirilmesi gerekmektedir.

Şirket bu amaçla “birim yükümlülük yöntemi” veya “beklenen hakların net şimdiki değeri” yöntemini kullanmakta ve böylece bilanço günü itibariyle toplam yükümlülüğünün iskonto edilmiş net değerini raporlamaktadır.

Şirket buna uygun şekilde, personelin emekliliğini doldurduğu gün emekli olacağı varsayımı ile ileriye yönelik olarak, emekli olduklarında veya işten çıkarıldıklarında ödeneceği tahmin edilen kıdem tazminatı yükümlülüğünü bulmaya çalışır.

Personelin gelecekte belirli bir tarihte emekli olacağı varsayımı yapılır ve kıdem tazminatının da bu tarihte ödeneceği kabul edilir. Ödeneceği tahmini yapılan bu toplam yükümlülüğün içinde personelin bilanço tarihi itibariyle kıdemi nedeniyle almaya hak kazandığı bölümün net bu günkü değeri kıdem tazminatı karşılığı olarak bilançoğa alınır.

Geçmiş dönemlerde kıdem tazminatı almaya hak kazanmadan ayrılan personel sayısının toplam personel sayısına oranının ileriki dönemlerde de aynen tekrarlanacağını varsayılır ve toplam yük bu oranda azaltılır. Gelecekte ödenecek yükümlülüğün bilanço gününün değerine indirgenmesinde kullanılan iskonto oranı ise borsada işlem gören uzun vadeli devlet tahvillerinin ortalamasıdır. İki dönem arasında değişen toplam kıdem tazminatı yükü, faiz maliyeti, cari dönem hizmet maliyeti ve aktüeryal kazanç ve kayıp kısımlarına ayrılır.

Faiz Maliyeti; bir önceki hesap döneminde bilanço da yer alan yükümlülüğün dönem içinde kullanımının maliyetidir ve çalışmaya devam eden kişilere ilişkin yükümlülüğün dönem başındaki tutarının, o yılda kullanılan iskonto oranı ile çarpılmış tutarıdır. Bu tutar Kar Zarar Tablosunda finansman giderleri içinde raporlanır.

Cari dönem hizmet maliyeti ise içinde bulunulan hesap döneminde çalışanların çalışmaları karşılığında hak ettikleri kıdem tazminatının ödeneceği dönemde ulaşması beklenen tutarının iskonto oranı ile bilanço gününe getirilmesinden kaynaklanan kısmıdır. Bunun dışındaki farklar ise aktüeryal kazanç ve kayıpları yansıtır. Cari Dönem Hizmet Maliyeti Kar Zarar Tablosu’nda çalışanın hizmet yerinin maliyeti olarak raporlanırlar.

Bir önceki dönemde hesaplar yapılırken yapılan tahmin ve varsayımlar ile gerçekleşenlerin farkından oluşan Aktüeryal Kazanç ve Kayıplar ise Diğer Kapsamlı Gelirler içinden geçirildikten sonra bilançoğa özkaynaklar içerisinde raporlanırlar.

Şirketin çalışanları için herhangi Katkı Planı bulunmamaktadır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler ile Ertelenmiş Vergi

Cari yıl vergi borcu, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden ve bilanço tarihinde geçerli olan vergi oranları ile hesaplanan vergi yükümlülüğünü içermektedir.

Türkiye’deki bir işyeri ya da daimî temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden kurumlar ile Türkiye’de yerleşik kurumlara ödenen kar paylarından (temettüler) stopaj yapılmaz. Bunların dışında yapılan temettü ödemeleri mevcut yasalarca belirlenen oranda stopaja tabidir. Karın sermayeye ilavesi kar dağıtımı sayılmaz ve stopaj uygulanmaz.

Cari yıl vergi borcu, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden ve bilanço tarihinde geçerli olan vergi oranları ile hesaplanan vergi yükümlülüğünü içermektedir. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Geçici vergi, devlete karşı olan herhangi bir başka mali borçlara da mahsup edilebilir.

Türkiye’de ödenecek vergiler konusunda vergi otoritesi ile mutabakat sağlamak gibi bir uygulama bulunmamaktadır. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın son günü akşamına kadar bağlı bulunulan vergi dairesine verilir. Bununla beraber, vergi incelemesine yetkili makamlar beş yıl zarfında muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve hatalı işlem tespit edilirse ödenecek vergi miktarları değişebilir.

Türk vergi mevzuatına göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönem kurum kazancından indirilebilirler. Ancak, mali zararlar, geçmiş yıl karlarından mahsup edilemez.

Ertelenen Vergi Varlığı/Ertelenen Vergi Yükümlülüğü

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri, Şirket’in geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartlarıyla hesaplanmaktadır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olması beklenen ve raporlama tarihi itibarıyla yasallaşmış veya önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Şirket’in raporlama tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Şirket’in cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

Nakit Akımın Raporlanması

Şirket net varlıklarındaki değişimleri, finansal yapısını ve nakit akımlarının tutar ve zamanlamasını değişen şartlara göre yönlendirme yeteneği hakkında mali tablo kullanıcılarına bilgi vermek üzere, nakit akım tablolarını düzenlemektedir. İşletme faaliyetlerden kaynaklanan nakit akımları, Şirket’in faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımlarını gösterir. Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akımları, Şirket’in yatırım faaliyetlerinde (duran varlık yatırımları ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akımlarını gösterir. Finansal faaliyetlere ilişkin nakit akımları, Şirket’in finansal faaliyetlerde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir. Nakit ve nakit benzeri değerler, nakit ve banka mevduatı ile tutarı belirli nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli, yüksek likiditeye sahip ve vadesi 3 ay veya daha kısa olan yatırımları içermektedir.

Karşılıklar, Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Şarta Bağlı Varlıklar

Şirket’in, geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğünün bulunması, bu yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebiliyor olması durumunda ilgili yükümlülük, karşılık olarak mali tablolara alınır. Şarta bağlı yükümlülükler, ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin muhtemel hale gelip gelmediğinin tespiti amacıyla sürekli olarak değerlendirmeye tabi tutulur.

Şarta bağlı yükümlülük olarak işleme tabi tutulan kalemler için gelecekte ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin muhtemel hale gelmesi durumunda, bu şarta bağlı yükümlülük, güvenilir tahmin yapılmadığı durumlar hariç, olasılıktaki değişikliğin meydana geldiği dönemin finansal tablolarında karşılık olarak kayıtlara alınır.

Şirket şarta bağlı yükümlülüklerin muhtemel hale geldiği ancak ekonomik fayda içeren kaynakların tutarı hakkında güvenilir tahminin yapılmaması durumunda ilgili yükümlülüğü dipnotlarda göstermektedir.

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve mevcudiyeti işletmenin tam olarak kontrolünde bulunmayan bir veya daha fazla kesin olmayan olayın gerçekleşip gerçekleşmemesi ile teyit edilecek olan varlık, şarta bağlı varlık olarak değerlendirilir.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeye girme ihtimalinin yüksek bulunması durumunda şarta bağlı varlıklar dipnotlarda açıklanır. Karşılık tutarının ödenmesi için kullanılan ekonomik faydaların tamamının ya da bir kısmının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda tahsil edilecek olan tutar, bu tutarın geri ödenmesinin kesin olması ve tutarın güvenilir bir şekilde hesaplanması durumunda, bir varlık olarak muhasebeleştirilir.

Netleştirme

Finansal varlıklar ve yükümlülükler, yasal olarak netleştirme hakkı var olması, net olarak ödenmesi veya tahsilinin mümkün olması veya varlığın elde edilmesi ile yükümlülüğün yerine getirilmesinin eş zamanlı olarak gerçekleşebilmesi halinde, bilançoda net değerleri ile gösterilirler.

Pay Başına Kazanç

Dönem net karının ilgili olduğu dönemin ağırlıklı ortalama hisse sayısına bölümü ile bulunan tutardır. Ancak nakdi bir sermaye artırımını olmadan mevcut iç kaynakların esas sermayeye eklenmesi ve karşılığında bedelsiz hisse senedi verilmesi durumunda (bölünme), son cari yıl ile önceki yılların karşılaştırmasını mümkün kılmak için önceki yılın hisse başına kazançları, sanki önceki yılda aynı sayıda hisse varmış gibi düzeltmeye tabi tutulur.

Bilanço Tarihinden Sonra Meydana Gelen Olaylar

Bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirme tarihi arasında, işletme lehine veya aleyhine ortaya çıkan olayları ifade eder. Bilanço tarihi itibarıyla söz konusu olayların var olduğuna ilişkin yeni deliller olması veya ilgili olayların bilanço tarihinden sonra ortaya çıkması durumunda, Şirket söz konusu hususları ilgili dipnotlarında açıklamaktadır.

Şirket; bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, mali tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir.

İşletmenin Sürekliliği

Şirket’in finansal tabloları, Şirket’in önümüzdeki bir yılda ve faaliyetlerinin doğal akışı içerisinde varlıklarından fayda elde edeceği ve yükümlülüklerini yerine getireceği varsayımı altında işletmenin sürekliliği esasına göre hazırlanmıştır.

3. FİNANSAL YATIRIMLAR

Şirket’in kısa vadeli finansal yatırımları aşağıdaki gibidir.

Kısa Vadeli Finansal Yatırımlar	31.12.2022	31.12.2021
Katılım Fonları	19.650	-
	19.650	-

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar
(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

4. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

Şirket’in nakit ve nakit benzeri varlıkları aşağıdaki gibidir.

	31.12.2022	31.12.2021
Kasa	14.293	71.697
Bankadaki Nakit	36.830.083	44.732.577
-Vadesiz Mevduatlar	36.823.641	44.726.799
-Vadeli Mevduatlar	6.442	5.778
	36.844.376	44.804.274

31 Aralık 2022 tarihinde Şirketin banka mevduatlarında 30.772.416 TL blokeli bakiye bulunmaktadır.
(31.12.2021: 24.004.854 TL’dir.)

Şirket’in kasa ve banka hesaplarında bulunan mevduatların döviz cinsinden detayları aşağıdaki gibidir.

	31.12.2022	31.12.2021
Para Birimi	Orijinal Bakiye	Orijinal Bakiye
TRY	36.843.676	44.804.274
USD	10	-
EUR	26	-

5. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

Şirketin ilişkili taraflardan kısa vadeli ticari alacaklarının detayları aşağıdaki gibidir.

İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar (Kısa Vadeli)	31.12.2022	31.12.2021
Turkplast Sağlık Ürünleri A.Ş.	650.447,00	-
Türk Oluklu Mukavva A.Ş.	-	18.844.317
Serum Depo A. Ş.	315.210.906	58.400.647
Turkilac Pharmaceuticals Ltd.Şti	18.744.052	13.466.069
	334.605.405	90.711.033

Şirket, Serum Depo A.Ş.’ den olan ticari alacaklarının 192.712.352 TL’lik kısmını çeşitli bankalara temlik etmiştir.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Şirketin ilişkili taraflardan kısa vadeli diğer ticari alacaklarının detayları aşağıdaki gibidir.

İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar (Kısa Vadeli)	31.12.2022	31.12.2021
Türk Makine Otomasyon LTD. ŞTİ.	4.839.134	-
Battal Holding A.Ş.	-	419.816
	4.839.134	419.816

Şirketin ilişkili taraflardan kısa vadeli ticari borçlarının detayları aşağıdaki gibidir.

İlişkili Taraflara Ticari Borçlar (Kısa Vadeli)	31.12.2022	31.12.2021
Türk Oluklu Mukavva A.Ş.	57.855	-
Turkplast Sağlık Ürünleri A.Ş.	-	9.039.395
	57.855	9.039.395

Şirketin ilişkili taraflardan kısa vadeli diğer ticari borçlarının detayları aşağıdaki gibidir.

İlişkili Taraflara Diğer Borçlar (Kısa Vadeli)	31.12.2022	31.12.2021
Battal Holding A.Ş.	6.623.726	-
Mehmet Berat BATTAL	23.006.738	31.123.274
	29.630.464	31.123.274

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 yıllarına ait ilişkili taraflarla yapılan işlemlere ilişkin detaylar aşağıda belirtilmiştir.

31.12.2022

İlişkili Olan Taraflarla İşlemler	Turkplast Sağlık Ürünleri A.Ş.	Türk Oluklu Mukavva A.Ş.	Serum Depo A. Ş.	Battal Holding A.Ş.
Alımlar	279.995.372	23.362.172	57.463.072	9.960.727
Satışlar	4.365.491	4.523.000	594.506.853	30.005.230

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

31.12.2021

İlişkili Olan Taraflarla İşlemler	Türkplast Sağlık Ürünleri A.Ş.	Türk Oluklu Mukavva A.Ş.	Serum Depo A. Ş.	Battal Holding A.Ş.
Alımlar	37.729.985	25.773.604	14.305.557	-
Satışlar	6.547.866	1.980.974	72.131.328	-

Cari yıl içerisinde Yönetim Kurulu’na yapılan maaş ve benzeri ödemelerin toplamı 1.732.040 TL’dir.
(31.12.2021: 1.145.376 TL)

6. TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR

Şirket’ in kısa vadeli ticari alacakların detayı aşağıdaki gibidir.

Kısa Vadeli Ticari Alacaklar

	31.12.2022	31.12.2021
Alıcılar	21.998.756	140.126.151
Alacak Senetleri	39.238.765	35.946.648
Şüpheli Ticari Alacaklar	9.574.752	1.580.335
Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı (-)	(9.574.752)	(1.580.335)
İlişkili Taraflardan Alacaklar	334.605.405	90.711.033
Alacaklar Reeskontu (-)	(3.789.250)	(2.999.191)
TFRS-9 Kapsamında Ayrılan Karşılık	(1.154.666)	(1.526.554)
	390.899.010	262.258.087

Şirket’in 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla senetli alacaklarının vade detayları aşağıdaki gibidir.

	31.12.2022	31.12.2021
1-3 ay	16.788.765	12.559.079
3-6 ay	22.450.000	18.347.009
6-9 ay	-	5.040.560
	39.238.765	35.946.648

Şirket’in kısa vadeli ticari borçların detayı aşağıdaki gibidir.

Kısa Vadeli Ticari Borçlar

	31.12.2022	31.12.2021
Satıcılar	79.147.655	25.958.459
Borç Senetleri	-	4.377.500
İlişkili Taraflara Borçlar	57.855	9.039.395
Borçlar Reeskontu (-)	(955.461)	(797.527)
	78.250.049	38.577.827

Şirket’in İlişkili Taraflara olan borçları Not 5’te detaylı olarak açıklanmıştır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar
(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Şirket’in senetli borçlarının vade detayları aşağıdaki gibidir.

	31.12.2022	31.12.2021
1-3 ay	-	4.377.500
	-	4.377.500

7. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

Şirket’in 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla kısa vadeli diğer alacakların detayı aşağıdaki gibidir.

Kısa Vadeli Diğer Alacaklar

	31.12.2022	31.12.2021
Verilen Depozito ve Teminatlar	285.025	285.025
İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar	4.839.134	419.816
Diğer Çeşitli Alacaklar	2.427.332	2.408.075
	7.551.491	3.112.916

Kısa vadeli diğer borçların detayı aşağıdaki gibidir.

Kısa Vadeli Diğer Borçlar

	31.12.2022	31.12.2021
İlişkili Taraflara Diğer Borçlar	29.630.464	31.123.274
Ödenecek Vergi ve Fonlar	1.278.108	1.273.693
Ödenecek Diğer Yükümlülükler	18.601	5.130
Vadesi Geçmiş Ert.Taks.Vergi ve Diğer Yükümlülükler	3.854	1.271.239
	30.931.027	33.673.336

8. STOKLAR

Şirket’in stoklarına ilişkin detaylar aşağıdaki gibidir.

	31.12.2022	31.12.2021
İlk Madde ve Malzeme	23.291.327	21.133.208
Ambalaj	10.626.548	13.380.855
Serum	4.425.267	5.778.639
Ticari Mallar	8.307.337	2.336.154
	46.650.479	42.620.957

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar
(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

9. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER

Şirket’in peşin ödenmiş kısa vadeli giderlerin detayı aşağıdaki gibidir.

Kısa Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler	31.12.2022	31.12.2021
Verilen Sipariş Avansları	31.929.675	10.920.556
Gelecek Aylara Ait Giderler	647.289	148.125
	32.576.964	11.068.681

10. ERTELENMİŞ GELİRLER

Şirket’in kısa vadeli ertelenmiş gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir.

Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler	31.12.2022	31.12.2021
Alınan Sipariş Avansları	1.392.172	845.805
	1.392.172	845.805

11. YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

Şirket’ in 31 Aralık 2022 tarihlerinde sona eren yıllar itibariyle yatırım amaçlı gayrimenkul olarak değerlendirilen binaların hareket tablosu aşağıdaki gibidir.

Yatırım Amaçlı Gayrimenkul	01.01.2022	Transfer (*)	Değerleme	31.12.2022
Binalar	-	47.520.000	43.605.000	91.125.000
	-	47.520.000	43.605.000	91.125.000

(*) Şirket’in önceki yıllarda binalarda takip etmiş olduğu fabrika binasının cari dönem itibariyle kiraya verilmesinden dolayı yatırım amaçlı gayrimenkullerde takip edilmeye başlanmıştır.

Şirket’in mülkiyetinde bulunan bina gerçeğe uygun değeri 30 Ocak 2023 tarihinde, Şirket’ ten bağımsız bir değerlendirme şirketi olan SPK Lisanslı Aden Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş. tarafından tespit edilmiştir. Bu değerlendirme sonucunda binanın değeri ertelenen vergi hariç 43.650.000 TL değer artışı olmuştur. Yatırım amaçlı gayrimenkullere ilişkin değerlendirme detayları aşağıdaki gibidir;

	Değerleme Yöntemi	Rapor No	Rapor Tarihi	Rayiç bedel
1661 Ada 6 Parsel	Pazar ve Maliyet Yaklaşımı	2023-Özel-0052	30 Ocak 2023	91.125.000
Toplam				91.125.000

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

12. MADDİ DURAN VARLIKLAR

Şirket arsa, bina ve makine, tesis, cihazlarını önceki dönemde gerçeğe uygun değer ile diğer varlıkları ise maliyet bedeli üzerinden değerlemektedir. Cari dönemde ise arsa, bina, tesis ve cihazlarda yeniden değerlendirme yapılmamıştır.

Şirket’in mülkiyetinde bulunan arsa ve binalarının gerçeğe uygun değeri, 30 Ocak 2023 tarihinde Şirket’ten bağımsız bir değerlendirme şirketi olan SPK lisansına sahip Aden Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş. tarafından tespit edilmiştir. Bu değerlemenin sonucunda cari dönemde arsa ve binaların değeri ertelenen vergi etkisi hariç 89.829.593 TL artmıştır.

Yine Şirket’e ait olan makine, tesis ve cihazlar, Şirket’ten bağımsız bir değerlendirme şirketi olan SPK lisanslı Aden Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş.’ ye 30 Ocak 2023 tarihli raporla gerçeğe uygun değeri tespit edilmiştir. Bu değerlendirme sonucunda makine, tesis ve cihazların değeri ertelenen vergi etkisi hariç 94.144.321 TL artmıştır.

Maddi duran varlıklara ilişkin değerlendirme detayları aşağıdaki gibidir;

	Değerleme Yöntemi	Rapor No	Rapor Tarihi	Rayiç bedel
1661 Ada 5 Parsel	Pazar ve Maliyet Yaklaşımı	2023-Özel-0052	30 Ocak 2023	20.540.000
1661 Ada 5 Parsel	Pazar ve Maliyet Yaklaşımı	2023-Özel-0052	30 Ocak 2023	140.000.000
Makine Tesis ve Cihazlar	Pazar ve Maliyet Yaklaşımı	2023-Özel-0053	30 Ocak 2023	209.168.000
Toplam				369.708.000

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Duran Varlık	01.01.2022	Girişler	Çıkışlar /Transferler	Değerleme	31.12.2022
Arsa ve Araziler	10.870.000	-	-	9.670.000	20.540.000
Binalar	104.795.000	2.565.407	(47.520.000)	80.159.593	140.000.000
Makine Tesis ve Cihazlar	84.862.173	30.161.507	-	94.144.321	209.168.000
Taşıtlar	403.110	1.025.000	-	-	1.428.110
Demirbaşlar	6.981.723	2.403.851	(13.045)	-	9.372.528
Özel Maliyetler	212.513	1.079.921	-	-	1.292.434
Yapılmakta Olan Yatırımlar	35.250.115	-	-	-	35.250.115
	243.374.634	37.235.685	(47.533.045)	183.973.914	417.051.187
Birikmiş Amortisman	01.01.2022	Dönem Gideri	Çıkışlar	Değerleme	31.12.2022
Binalar	-	(1.355.079)	-	1.355.079	-
Makine Tesis ve Cihazlar	(6.786.583)	(6.272.942)	-	13.059.525	-
Taşıtlar	(68.403)	(196.743)	-	-	(265.147)
Demirbaşlar	(2.016.807)	(778.632)	798	-	(2.794.641)
Özel Maliyetler	(137.654)	(59.239)	-	-	(196.893)
	(9.009.448)	(8.662.635)	798	14.414.604	(3.256.681)
Maddi Duran Varlıklar (Net)	186.845.185			198.388.517	413.794.505

Maddi Duran Varlıklar için 31 Aralık 2022 döneminde hesaplanan amortisman giderlerinin toplamı 8.662.635 TL’dir. Bu tutarın 7.715.214 TL’si Satılan Mamuller Maliyeti Giderlerinde, 947.421 TL’si Genel Yönetim Giderlerinde muhasebeleştirilmiştir. Varlık değer düşüklüğü testine tabi tutulmayı gerektiren bir duruma rastlanmamıştır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Duran Varlık	01.01.2021	Girişler	Çıkışlar	Değerleme	31.12.2021
Arsa ve Araziler	4.685.187	-	-	6.184.813	10.870.000
Binalar	65.747.813	-	-	39.047.187	104.795.000
Makine Tesis ve Cihazlar	66.077.363	18.786.288	(1.479)	-	84.862.173
Taşıtlar	1.063.629	211.417	(871.936)	-	403.110
Demirbaşlar	5.487.670	1.510.909	(16.856)	-	6.981.723
Özel Maliyetler	207.738	4.775	-	-	212.513
Yapılmakta Olan Yatırımlar	35.163.709	86.406	-	-	35.250.115
	178.433.108	20.599.796	(890.271)	45.232.000	243.374.633
Birikmiş Amortisman	01.01.2021	Dönem Gideri	Çıkışlar	Değerleme	31.12.2021
Binalar	(125.359)	(1.265.931)	-	1.391.290	-
Makine Tesis ve Cihazlar	(1.353.717)	(5.432.869)	4	-	(6.786.582)
Taşıtlar	(614.218)	(51.246)	597.060	-	(68.404)
Demirbaşlar	(1.465.748)	(551.209)	149	-	(2.016.807)
Özel Maliyetler	(123.623)	(14.031)	-	-	(137.654)
	(3.682.665)	(7.315.286)	597.213	1.391.290	(9.009.448)
Maddi Duran Varlıklar (Net)	174.750.443			46.623.290	234.365.185

Maddi Duran Varlıklar için 31.12.2021 döneminde hesaplanan amortisman giderlerinin toplamı 7.315.286 TL’dir. Bu tutarın 6.768.023 TL’si Satılan Mamuller Maliyeti Giderlerinde, 547.263 TL’si Genel Yönetim Giderlerinde muhasebeleştirilmiştir. Varlık değer düşüklüğü testine tabi tutulmayı gerektiren bir duruma rastlanmamıştır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

13. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

Maddi Olmayan Duran Varlık	01.01.2022	Girişler	Çıkışlar	31.12.2022
Haklar	2.030.526	1.185.800	-	3.216.326
	2.030.526	1.185.800	-	3.216.326
Birikmiş Amortisman	01.01.2022	Dönem Gideri	Çıkışlar	31.12.2022
Haklar	(1.165.824)	(301.731)	-	(1.467.555)
	(1.165.824)	(301.731)	-	(1.467.555)
Net Değeri	864.702			1.748.771

Maddi Olmayan Duran Varlıklar için hesaplanan 31 Aralık 2022 dönem amortisman giderlerinin toplamı 301.731-TL’dir. Bu tutarın 91.626 TL’si Satılan Mamuller Maliyetine, 210.105 TL’si Genel Yönetim Giderlerinde muhasebeleştirilmiştir. Varlık değer düşüklüğü testine tabi tutulmayı gerektiren bir duruma rastlanmamıştır.

Maddi Olmayan Duran Varlık	01.01.2021	Girişler	Çıkışlar	31.12.2021
Haklar	1.821.440	209.086	-	2.030.526
	1.821.440	209.086	-	2.030.526
Birikmiş Amortisman	01.01.2021	Dönem Gideri	Çıkışlar	31.12.2021
Haklar	(948.676)	(217.148)	-	(1.165.824)
	(948.676)	(217.148)	-	(1.165.824)
Net Değeri	872.764			864.702

Maddi Olmayan Duran Varlıklar için hesaplanan 31.12.2021 dönem amortisman giderlerinin toplamı 217.148-TL’dir. Bu tutarın 11.485 TL’si Satılan Mamuller Maliyetine, 205.663 TL’si Genel Yönetim Giderlerinde muhasebeleştirilmiştir. Varlık değer düşüklüğü testine tabi tutulmayı gerektiren bir duruma rastlanmamıştır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

14. KULLANIM HAKKI VARLIKLARI VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Şirket’in bina ve binek araç kiralaması yapmaktadır. Kiralanan bina ve binek araçlara ilişkin detaylar aşağıdaki gibidir.

	31.12.2022	31.12.2021
Kullanım Hakkı Varlıklar	4.243.651	4.393.813
Kullanım Hakkı Varlıkları Amortismanı (-)	(2.312.016)	(1.002.676)
	1.931.635	3.391.137

Kullanım hakkı yükümlülükleri finansal borçlar dipnotu altında açıklanmıştır.

15. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Şirket tarafından verilen teminat, rehin ve ipotek dağılımı aşağıdaki gibidir;

31.12.2022	USD	Euro	TL	TL Karşılığı
A. Kendi tüzel kişiliği adına verilmiş olan TRİK' lerin toplam tutarı	5.000.000	1.037.994	280.723.147	394.906.944
<i>Teminat mektupları</i>	-	1.037.994	34.237.147	54.929.444
<i>İpotekler</i>	5.000.000	-	108.486.000	201.977.500
<i>Kefaletler</i>	-	-	138.000.000	138.000.000
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar	-	-	-	-
lehinne verilmiş olan TRİK' lerin toplam tutarı	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla ilişkili taraf şirketlerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİK' ler	-	-	1.917.900.005	1.917.900.005
<i>İpotekler</i>	-	-	21.500.000	21.500.000
<i>Kefaletler</i>	-	-	1.896.400.005	1.896.400.005
D. Kurumsal Yönetim Tebliği'nin 12/2 maddesi çerçevesinde vermiş olduğu TRİK' ler	-	-	-	-
E. Diğer verilen TRİK' lerin toplam tutarı	-	-	-	-
	5.000.000	1.037.994	2.198.623.152	2.312.806.949

Şirketin ilişkili tarafı olan grup firmalarının kullandığı kredilere verilen kefaletlerden oluşmaktadır. Söz konusu kefaletler genel kredi limiti için verilmiş olup gerçek kişi ortakların ve ortakların sahip olduğu diğer şirketlerin de kefalette imzaları bulunmaktadır.

Şirketi' in vermiş olduğu diğer TRİK' lerin Şirket' in 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla özkaynaklarından fazladır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

31.12.2021	USD	Euro	TL	TL Karşılığı
A. Kendi tüzel kişiliği adına verilmiş olan TRİK'lerin toplam tutarı	5.035.945	5.342.400	114.956.551	262.679.848
<i>Teminat mektupları</i>	35.945	5.342.400	14.956.551	96.034.848
<i>İpotekler</i>	5.000.000	-	88.000.000	154.645.000
<i>Kefaletler</i>	-	-	12.000.000	12.000.000
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar	-	-	-	-
lehin verilmiş olan TRİK'lerin toplam tutarı				
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla ilişkili taraf şirketlerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİK'ler	-	-	771.500.000	771.500.000
<i>İpotekler</i>	-	-	21.500.000	21.500.000
<i>Kefaletler</i>	-	-	750.000.000	750.000.000
D. Kurumsal Yönetim Tebliği'nin 12/2 maddesi çerçevesinde vermiş olduğu TRİK'ler	-	-	-	-
E. Diğer verilen TRİK'lerin toplam tutarı	-	-	-	-
	5.035.945	5.342.400	886.456.551	1.034.179.848

Karşılıklar

Şirket'in dava karşılıkları işçilik ve tazminat davalarından oluşmaktadır. Dava karşılıklarının bilgiler aşağıdaki gibidir;

<u>Uzun Vadeli Diğer Karşılıklar</u>	<u>31.12.2022</u>	<u>31.12.2021</u>
Dava Karşılığı	442.225	402.362
	442.225	402.362

16. TAAHHÜTLER

31 Aralık 2022: Bulunmamaktadır. (31.12.2021: Bulunmamaktadır.)

17. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

1) Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar

Şirket, Türk İş Kanunu'na göre, en az bir yıllık hizmeti tamamlayarak 25 yıllık çalışma hayatı ardından emekliye ayrılan (kadınlar için 58, erkekler için 60 yaş), iş ilişkisi kesilen, askerlik hizmetleri için çağrılan veya vefat eden her çalışanına kıdem tazminatı ödemek mecburiyetindedir.

31 Aralık 2022 sonrasında ödenecek kıdem tazminatı tavanı 15.371,40 TL'dir. (31 Aralık 2021: 8.284,51 TL) Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı, Şirket'in, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar*, şirketin yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir.

Ana varsayım, her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. Bu nedenle, 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla, finansal tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin, çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır. İlgili bilanço tarihlerindeki karşılıklar, yıllık %23,5 enflasyon ve %24 faiz oranı varsayımlarına göre hesaplanmıştır.

Kıdem tazminatı karşılık hesaplarındaki gelişmeler aşağıdaki gibidir:

<u>Çalışanlara Sağlanan Uzun Vadeli Faydalara İlişkin Karşılıklar</u>	31.12.2022	31.12.2021
Kıdem Tazminatı Karşılığı	910.089	495.749
	910.089	495.749
	31.12.2022	31.12.2021
Dönem Başı	495.749	458.307
İşten Ayrılanlara Yapılan Ödemeler	(398.427)	(416.160)
Faiz Maliyeti	12.063	7.399
Cari Dönem Hizmet Maliyeti	378.431	354.573
Aktüeryal Kazanç / Kayıp	422.273	91.630
Dönem Sonu	910.089	495.749

Şirket'in kullanılmayan izin karşılığı detayı aşağıdaki gibidir.

<u>Çalışanlara Sağlanan Kısa Vadeli Faydalara İlişkin Karşılıklar</u>	31.12.2022	31.12.2021
Kullanılmayan İzin Karşılığı	790.974	685.488
	790.974	685.488

2) Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar

<u>Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar</u>	31.12.2022	31.12.2021
Personele Borçlar	1.401.478	990.007
Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	2.232.912	1.118.638
	3.634.390	2.108.645

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

18. DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Şirket’in diğer dönen varlıkları aşağıdaki gibidir.

Diğer Dönen Varlıklar	31.12.2022	31.12.2021
Devreden KDV	20.164.264	16.532.152
Diğer Katma Değer Vergisi	22.031	158.275
İş Avansları	85.684	17.889
Personel Avansları	924.774	335.971
	21.196.753	17.044.287

19. SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ

Şirket’in sermaye yapısı aşağıdaki gibidir. Sermayenin tamamı ödenmiştir.

	31.12.2022		31.12.2021	
	Pay Oranı	Pay Tutarı	Pay Oranı	Pay Tutarı
Mehmet Berat BATTAL	39,9%	64.586.286	49,58%	80.221.787
Halka Açık Kısım	60,1%	97.218.714	50,42%	81.583.213
	100%	161.805.000	100%	161.805.000

Şirket’in kayıtlı sermaye tavanı 315.000.000 TL’dir. Sermayenin her biri 1 TL itibari değerinde 161.805.000 adet paya ayrılmış olup, bunlardan 42.210.000 adedi nama yazılı (A) Grubu ve 119.595.000 adedi hamiline yazılı (B) Grubu paylardır. (A) Grubu hisseler üzerinde imtiyaz bulunmaktadır.

Paylara İlişkin Primler

Şirket’in, hisse senetlerinin 05 Mart 2021 tarihinde Borsa İstanbul A.Ş. ’de “BİST” sabit fiyat ile talep toplama yöntemiyle halka arzından kaynaklanan paylara ilişkin primlerin yıl sonu itibariyle detayı aşağıdaki gibidir.

	31.12.2022	31.12.2021
Hisse Senedi İhraç Primleri	11.084.074	2.813.595
	11.084.074	2.813.595

Geri alınmış paylardan elde edilen 8.270.479 TL’lik karın hisse senetleri ihraç primlerine eklenmiştir.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Maddi Duran Varlıklar Yeniden Değerleme Artışları

Şirket arsa, bina ve makine, tesis, cihazlarını cari dönemde gerçeğe uygun değer ile raporlamaya başlamıştır. Bu nedenle maddi duran varlıklarda oluşan değer artış farkları özkaynaklarda yeniden değerlendirme artışı olarak raporlanmıştır. Değer artışlarına ilişkin hesaplamaların detayı aşağıdaki gibidir.

<u>Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelir veya Giderleri</u>	31.12.2022	31.12.2021
Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Artışları (Azalışları)	302.377.311	103.988.794
Hesaplanan Ertelenen Vergi (-)	(45.287.135)	(13.200.026)
Net Değer Artışı	257.090.176	90.788.768

Tanımlanmış Fayda Planları Birikmiş Yeniden Ölçüm Kazançları/Kayıpları

Şirket, kıdem tazminatı hesaplamasında ortaya çıkan Aktüeryal Kazanç ve Kayıpları özkaynaklar içerisinde muhasebeleştirmiştir. Ayrıca dönemler içerisinde meydana gelen değişimleri de Diğer Kapsamlı Kar Zararlar Tablosuna yansıtmıştır.

Tan. Fay. Plan. Birikmiş Yeniden Ölçüm Kazançları/Kayıpları	31.12.2022	31.12.2021
Dönem Başı	(131.721)	(108.523)
Dönem içi Kazanç / Kayıp	(459.426)	(60.351)
Ertelenen Vergi Etkisi	125.830	37.153
	(465.317)	(131.721)

Kardan Ayrılmış Kısıtlanmış Yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

	31.12.2022	31.12.2021
Yasal Yedekler	5.089.542	2.278.252
	5.089.542	2.278.252

Geçmiş Yıllar Kar ve Zararları (-)

	31.12.2022	31.12.2021
Dönem Başı Geçmiş Yıl Kar/Zarar	29.384.615	(3.945.394)
Dönem Kar Zararından Transfer	37.136.703	33.330.009
Ayrılan Yedek	(2.811.290)	-
Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	63.710.028	29.384.615

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

20. HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

Şirket’in dönem içerisindeki satışlarına ilişkin detay aşağıdaki gibidir.

a) Satışlar	01.01- 31.12.2022	01.01- 31.12.2021
Aşı Gelirleri	126.069.400	452.408.992
Serum Gelirleri	529.428.181	156.676.525
Ticari Mal Satışından Gelirler	41.376.149	21.327.449
Diyaliz Malzemeleri Geliri	71.402.579	56.219.810
Yurtdışı Satış Gelirleri	50.604.291	-
Diğer Gelirler	27.244.062	5.487.859
Satıştan İadeler (-)	(11.850.219)	(17.155.549)
Satış İskontoları (-)	(836.271)	(2.360.199)
Net Satışlar	833.438.172	672.604.887

b) Satışların Maliyeti	01.01- 31.12.2022	01.01- 31.12.2021
Malzeme Giderleri	(497.088.310)	(498.837.522)
Genel Üretim Gider	(43.829.846)	(22.536.477)
Personel Gideri	(40.443.192)	(20.653.732)
Amortisman Giderleri	(7.806.839)	(6.779.508)
Enerji Giderleri	(36.169.735)	(3.431.807)
Satışların Maliyeti	(625.337.922)	(552.239.046)

21. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ

Şirket’in genel yönetim giderlerine ilişkin detayları aşağıdaki gibidir:

	01.01- 31.12.2022	01.01- 31.12.2021
Pazarlama Giderleri (-)	(16.375.463)	(6.598.066)
Genel Yönetim Giderleri (-)	(73.049.344)	(37.622.189)
	(89.424.807)	(44.220.255)

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

22. ÇEŞİT ESASINA GÖRE GİDERLER

Şirketin dönem genel yönetim giderlerine ilişkin detayları aşağıdaki gibidir.

Genel Yönetim Giderleri	01.01- 31.12.2022	01.01- 31.12.2021
Vergi, resim ve harçlar, cezalar	(16.879.871)	(8.141.123)
Personel giderleri	(16.632.040)	(10.853.156)
Enerji giderleri	(15.802.563)	(3.222.433)
Seyahat giderleri	(8.282.446)	(2.131.891)
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	(2.982.209)	(3.593.884)
Ofis giderleri	(2.850.273)	(1.057.937)
Tamir ve bakım onarım giderleri	(2.727.044)	(3.769.559)
Banka işlem giderleri	(1.882.081)	(2.151.506)
Sigorta giderleri	(1.777.188)	(733.978)
Reklam ve promosyon giderleri	(748.663)	(143.810)
Amortisman giderleri ve itfa payları	(562.526)	(752.925)
Haberleşme giderleri	(301.577)	(172.820)
Nakliye ve kargo giderleri	(200.517)	(312.052)
Kıdem tazminatı karşılığı	(96.054)	(102.132)
İzin karşılığı	(66.428)	(39.194)
Dava karşılığı	(39.863)	(144.760)
Diğer giderler	(1.218.001)	(299.030)
	(73.049.344)	(37.622.190)

Şirketin pazarlama giderlerinin detayları aşağıdaki gibidir.

Pazarlama Giderleri	01.01- 31.12.2022	01.01- 31.12.2021
Personel giderleri	(1.191.287)	(480.585)
Nakliye ve kargo giderleri	(14.999.345)	(6.033.566)
Kıdem tazminatı karşılığı	(36.750)	(25.517)
Tamir ve bakım onarım giderleri	(2.309)	(6.241)
İzin karşılığı	(1.708)	(1.358)
Diğer giderler	(144.064)	(50.799)
	(16.375.463)	(6.598.066)

Bağımsız Denetçi/Bağımsız Denetim Kuruluşundan Alınan Hizmetlere İlişkin Ücretler

Şirket'in, KGK'nin 30 Mart 2021 tarihinde mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanan Kurul Kararına istinaden hazırladığı ve hazırlanma esasları 19 Ağustos 2021 tarihli KGK yazısını temel alan bağımsız denetim kuruluşlarınca verilen hizmetlerin ücretlerine ilişkin açıklaması kapsamında raporlama dönemine ait bağımsız denetim ücreti 220.000 TL'dir. (31.12.2021: 200.000 TL)

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

23. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yıla ait esas faaliyetlerden gelirler ve giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

<u>Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler</u>	<u>01.01- 31.12.2022</u>	<u>01.01- 31.12.2021</u>
Sigorta Gelirleri (*)	42.477.020	-
Kambiyo Karları	16.158.259	8.713.481
Konusu Kalmayan Karşılıklar	304.307	28.820
Diğer Gelir ve Karlar	1.249.806	1.540.901
	60.189.392	10.285.202

<u>Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)</u>	<u>01.01- 31.12.2022</u>	<u>01.01- 31.12.2021</u>
Kambiyo Zararları	(14.971.793)	(6.750.761)
Karşılık Giderleri	(7.994.417)	(1.345.598)
Diğer Gider ve Zararları (*)	(42.477.934)	(3.183.168)
	(65.444.144)	(11.279.527)

(*) Ankara ili Akyurt ilçesi bölgesinde 12 Haziran 2022 tarihinde meydana gelen yoğun yağış sebebi ile Şirketin ürünlerinin bulunduğu depoda hasar meydana gelmiştir. Meydana gelen hasar sebebi ile oluşacak zararın tamamı sigorta kapsamında olup şirket için oluşan Sigorta tazminat gelirleri ve maliyetleri esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderlerde takip edilmiştir.

24. TFRS 9 UYARINCA GELİRLER VE GİDERLER

Şirketin TFRS 9 uyarınca belirlenen değer düşüklüğü kazançları (zararları) ve değer düşüklüğü zararlarının iptallerinin detayları aşağıdaki gibidir.

	<u>01.01- 31.12.2022</u>	<u>01.01- 31.12.2021</u>
TFRS 9 Beklenen Zarar Karşılığı (Banka)	187.603	(255.067)
TFRS 9 Beklenen Zarar Karşılığı (Alacaklar)	371.888	(812.282)
	559.491	(1.067.349)

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

25. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihlerinde sona eren dönemler itibariyle yatırım faaliyetlerinden gelirler aşağıdaki gibidir.

Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler

	01.01- 31.12.2022	01.01- 31.12.2021
Yatırım Fonlarının Değerlemesi	446	-
Duran Varlık Satış Karı	2.667	686.444
Yatırım Amacıyla Gayrimenkul Kira Geliri	900.000	-
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller Gerçeğe Uygun Değer Farkı	43.605.000	-
	44.508.113	686.444

26. FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yıla ait finansman gelirlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

Finansman Gelirleri

	01.01- 31.12.2022	01.01- 31.12.2021
Faiz Gelirleri	36.376	5.930
Reeskont Faiz Gelirleri	5.736.118	4.170.204
	5.772.494	4.176.134

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yıla ait finansman giderlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

Finansman Giderleri

	01.01- 31.12.2022	01.01- 31.12.2021
Reeskont Faiz Giderleri (-)	(4.568.310)	(5.065.349)
Faiz Giderleri (-)	(79.393.469)	(27.023.503)
	(83.961.779)	(32.088.852)

27. VERGİ VARLIK ve YÜKÜMLÜLÜKLERİ ile VERGİ GİDERLERİ

Kurumlar vergisi karşılığı aşağıdaki gibidir;

Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü

	31.12.2022	31.12.2021
Dönem karı vergi ve diğer yasal yükümlülük karşılıkları	19.148.065	11.637.547
Dönem karının peşin ödenen vergi ve diğer yükümlülükleri (-)	(13.959.886)	(11.009.644)
	5.188.179	627.903

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Türkiye’de, kurumlar vergisi oranı 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla %23’tür. Kurumlar Vergisi Kanunu’nda yer alan düzenlemeyle payları Borsa İstanbul Pay Piyasasında ilk defa işlem görmek üzere en az %20 halka arz edilen kurumların paylarının, ilk kez halka arz edildiği hesap döneminden başlamak üzere 5 hesap dönemine ait kurum kazançlarına, kurumlar vergisi 2 puan indirimli uygulanır. Bu oran, kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna (iştirak kazançları istisnası gibi) ve indirimlerin indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır. Kar dağıtılmadığı takdirde başka bir vergi ödenmemektedir.

Türkiye’deki bir işyeri ya da daimî temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden kurumlar ile Türkiye’de yerleşik kurumlara ödenen kar paylarından (temettüleri) stopaj yapılmaz. Bunların dışında yapılan temettü ödemeleri stopaja tabidir. Karın sermayeye ilavesi, kar dağıtımı sayılmaz ve stopaj uygulanmaz. Türk vergi mevzuatına göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönem kurum kazancından indirilebilirler. Ancak, mali zararlar, geçmiş yıl karlarından mahsup edilemez.

Şirket dönemler itibarı faaliyet vergi geliri/(gideri) aşağıdaki gibidir;

a) Vergi Geliri ve Gideri	01.01- 31.12.2022	01.01- 31.12.2021
Hesaplanan Kurumlar Vergisi Karşılığı	(19.148.065)	(11.637.547)
Ertelenmiş Vergi Geliri/ Gideri	5.225.666	1.918.612
	(13.922.399)	(9.718.935)

b) Ertelenmiş Vergi Varlık ve Yükümlülükleri

Ertelenen vergi varlık ve yükümlülükleri, bilanço kalemlerinin yeniden değerlemesi veya vergi usul yasasında belirlenen değerlendirme yöntemlerinden farklı bir değerlendirme ile bilançoya alınmasından kaynaklanmaktadır. Eğer her iki düzenleme arasında bir fark varsa ve bu farklar ilerideki bir dönemde ortadan kalkacak ise ertelenmiş vergi varlığı veya yükümlülüğüne neden olurlar. Söz konusu geçici farklar genellikle gelir ve giderlerin, değişik raporlama dönemlerinde muhasebeleşmesinden kaynaklanmaktadır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

31.12.2022

<u>Dönem Kar / Zararda Muhasebeleştirilen</u>	<u>Geçici Farklar</u>	<u>Ertelenen Vergi</u>
Nakit ve Nakit Benzerleri	(68.161)	14.314
Finansal Yatırımlar	446	(94)
Ticari Alacaklar	(14.518.668)	3.048.920
Stoklar	(7.900)	1.659
Kullanım Hakkı	(3.344.286)	702.300
Yatırım Amaçlı Gayrimenkul	43.605.000	(4.578.525)
Duran Varlıklar	10.961.325	(2.301.878)
Peşin Ödenmiş Giderler	(778.726)	163.532
Kullanım Hakkı Yükümlülüğü	3.286.893	(690.248)
Banka Krediler	(5.295.382)	1.112.030
Ticari Borçlar	1.047.934	(220.066)
Kıdem Tazminatı Karşılıkları	(318.942)	66.978
Kullanılmayan İzin Karşılıkları	(790.974)	166.105
Dava Karşılıkları	(442.225)	92.867
Toplam Net Vergi Yükümlülüğü		(2.422.105)

<u>Özkaynaklarda Muhasebeleştirilen</u>	<u>Geçici Farklar</u>	<u>Ertelenen Vergi</u>
Maddi Duran Varlık Değerleme	302.377.311	(45.287.135)
Tanımlanmamış Fayda Planlarının Birikmiş Yeniden Ölçüm Kazanç / Kayıp	(591.147)	125.830
Toplam Net Vergi Varlığı		(45.161.305)

Net Vergi Yükümlülük Toplamı		(47.583.410)
-------------------------------------	--	---------------------

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

31.12.2021

<u>Dönem Kar / Zararda Muhasebeleştirilen</u>	<u>Geçici Farklar</u>	<u>Ertelenen Vergi</u>
Nakit ve Nakit Benzerleri	(255.720)	58.816
Ticari Alacaklar	91.056.604	(20.943.019)
Stoklar	(66.879.652)	15.382.320
Kullanım Hakkı	(1.884.784)	433.500
Duran Varlıklar	11.525.156	(2.650.786)
Peşin Ödenmiş Giderler	(2.456.794)	565.063
Kullanım Hakkı Yükümlülüğü	1.828.663	(420.592)
Banka Krediler	1.380.406	(317.493)
Ticari Borçlar	352.020	(80.965)
Kıdem Tazminatı Karşılıkları	(685.488)	157.662
Kullanılmayan İzin Karşılıkları	(326.875)	75.181
Dava Karşılıkları	(402.362)	92.543
Toplam Net Vergi Yükümlülüğü		(7.647.770)

<u>Özkaynaklarda Muhasebeleştirilen</u>	<u>Geçici Farklar</u>	<u>Ertelenen Vergi</u>
Maddi Duran Varlık Değerleme	103.988.794	(13.200.026)
Tanımlanmamış Fayda Planlarının Birikmiş Yeniden Ölçüm Kazanç / Kayıp	(168.874)	37.152
Toplam Net Vergi Varlığı		(13.162.874)

Net Vergi Yükümlülük Toplamı		(20.810.644)
-------------------------------------	--	---------------------

28. PAY BAŞINA KAZANÇ

Hisse başına kar/zarar miktarı, net dönem kar/zararının şirket hisselerinin yıl içindeki ortalama pay adedine bölünmesiyle hesaplanır.

Hisse Başına Kazanç	01.01- 31.12.2022	01.01- 31.12.2021
Net Dönem Karı/Zararı	66.376.611	37.136.703
Karşılaştırılabilir Hisse Senedi Sayısı	161.805.000	161.805.000
1 hissenin nominal değeri (TL)	1,00	1,00
Nominal Hisse Senedi Sayısı	161.805.000	161.805.000
Hisse Başına Düşen Kar/Zarar	0,410	0,230

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

29. FİNANSAL BORÇLAR

Şirketin cari dönem ve önceki dönem tarihleri itibariyle mevcut kısa vadeli borçlanmalarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31.12.2022	31.12.2021
Kısa Vadeli Banka Kredileri	174.474.123	119.900.809
Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksitleri ve Faizleri	112.204.471	60.660.452
Uzun Vadeli Banka Kredileri	12.544.348	12.421.322
	299.222.942	192.982.583
Kredi Vade Yapısı	31.12.2022	31.12.2021
1 yıl içerisinde ödenecek	286.678.594	180.561.261
1 - 2 yıl içerisinde ödenecek	12.544.348	10.992.318
2 - 3 yıl içerisinde ödenecek	-	1.429.003
	299.222.942	192.982.583

Şirket’ in cari dönem ve önceki dönem tarihleri itibariyle diğer kısa vadeli borçlanmaları aşağıdakidir.

	31.12.2022	31.12.2021
Kredi Kartı Borçları	293.130	394.335
	293.130	394.335

Şirketin cari dönem ve önceki dönem itibariyle finansal kiralama borçlanmalarının ve kira yükümlülüklerinin detayları aşağıdaki gibidir:

Kısa Vadeli Kiralama İşlemlerinden Borçlar	31.12.2022	31.12.2021
Finansal kiralama işlemlerinden borçlar	5.494.446	432.713
Ertelenmiş finansal kiralama borçlanma maliyetleri (-)	(2.239.250)	(29.634)
Kiralamalar (TFRS 16)	1.416.818	1.398.192
	4.672.014	1.801.271
Uzun Vadeli Kiralama İşlemlerinden Borçlar	31.12.2022	31.12.2021
Finansal kiralama işlemlerinden borçlar	7.148.420	-
Ertelenmiş finansal kiralama borçlanma maliyetleri (-)	(1.379.831)	-
Kiralamalar (TFRS 16)	569.330	2.049.066
	6.337.919	2.049.066

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

	31.12.2022	31.12.2021
Finansal kiralama borçları	12.642.866	432.713
Bir yıl içinde	5.494.446	432.713
İki ile beş yıl arasındakiler	7.148.420	-
Eksi: geleceğe ait finansal giderler	(3.619.081)	(29.634)
Bir yıl içinde	(2.239.250)	(29.634)
İki ile beş yıl arasındakiler	(1.379.831)	-
Kiralama yükümlülüğünün bugünkü değeri	9.023.785	403.079

30. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

Sermaye Risk Yönetimi

Şirketin sermayeyi yönetmekteki amacı, hisse başına düşen karı yıllar itibariyle artırabilmektir. Bu amaçla, büyüme ve faaliyet hacmini artırma hedefi vardır. Şirket, büyümeyi kendi yarattığı iç fonlar kadar dış kaynaklara dayalı olarak da sağlar. Ancak borçlanma politikası izlenirken, borç/ özkaynaklar arasındaki dengeyi de korumaya çalışmaktadır.

	31.12.2022	31.12.2021
Toplam Borçlar	419.707.081	269.478.418
Nakit ve Nakit Benzerleri (-)	(36.844.376)	(44.804.274)
Net Borç	382.862.705	224.674.144
Toplam Özkaynak	564.692.124	324.075.212
Net Borç/Özsermaye Oranı	0,6780	0,6933

Kredi Riski

Müşterilere vadeli mal satışı yapmak, diğer kişi ve kurumlara borç vermek, kefil olmak, bankalara mevduat yapmak kredi riskinin kaynaklarını teşkil etmektedir. Müşterilerden olan alacağın bir kısmı banka kredi kartına (pos makinesi slipleri) bağlanarak garanti altına alınmış olmaktadır. Önemli bir kısmı içinde alacak senedi alınmakta, senet kefile bağlanmaktadır. Ancak yine önemli bir kısmı tamamen teminatsız verilebilmektedir. Bu alacakların geri dönüşünün garanti altına alınabilmesi için piyasa koşullarına göre mümkün olduğunca vadesi kısa tutulmaya çalışılmakta; piyasada belirli bir tanınmışlığı olan kişi ve işletmelere satış yapılmaya çalışılmaktadır. Kredi verildikten (mal teslimi yapıldıktan) sonra da durumları devamlı izlenmekte ve borçlunun kredibilitesi kontrol altında tutulmaya çalışılmaktadır. Bu müşterilerden ek teminatlar alınamamaktadır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Kredi riskine maruz varlıkların görünümü aşağıdaki gibidir.

31.12.2022	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski	334.605.405	56.293.605	4.839.134	2.712.357	36.830.083
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	334.605.405	56.293.605	4.839.134	2.712.357	36.830.083
B. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	9.574.752	-	-	-
-Değer düşüklüğü (-)	-	(9.574.752)	-	-	-

31.12.2021	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski	90.711.033	171.547.054	419.816	2.693.100	44.726.799
A.Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	90.711.033	171.547.054	419.816	2.693.100	44.726.799
B. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	1.580.335	-	-	-
-Değer düşüklüğü (-)	-	(1.580.335)	-	-	-

Likidite Riski

Likidite riski, bir işletmenin borçlarından kaynaklanan yükümlülükleri, nakit veya başka bir finansal araç vermek suretiyle yerine getirmekte zorlanması riskidir. Şirket yönetimi, önceki yıllarda olduğu gibi yeterli miktarda nakit sağlamak ve kredi yoluyla fonlamayı mümkün kılmak suretiyle, likidite riskini asgari seviyede tutmaktadır. Şirket likidite yönetimini beklenen vadelere göre değil, sözleşme uyarınca belirlenen vadelere uygun olarak gerçekleştirmektedir. Şirketin türev finansal yükümlülükleri bulunmamaktadır.

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

31.12.2022

Yükümlülükler	Defter Değeri	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası
Finansal Borçlar	310.526.005	83.947.404	207.696.334	18.882.267
Ticari Borçlar	78.250.049	31.300.020	46.950.029	-
Diğer Borçlar	30.931.027	30.931.027	-	-
Ertelenmiş Gelirler	1.392.172	1.392.172	-	-
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	3.634.390	3.634.390	-	-
Toplam Borç	424.733.643	151.205.013	254.646.363	18.882.267

31.12.2021

Yükümlülükler	Defter Değeri	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası
Finansal Borçlar	197.227.254	17.930.692	164.826.175	14.470.387
Ticari Borçlar	38.577.827	15.190.259	23.387.568	-
Diğer Borçlar	33.673.336	33.673.336	-	-
Ertelenmiş Gelirler	845.805	845.805	-	-
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	2.108.645	2.108.645	-	-
Toplam Borç	272.432.867	69.748.737	188.213.743	14.470.387

Piyasa Riski

Piyasa riski, piyasa fiyatlarında meydana gelen değişimler nedeniyle bir finansal aracın gerçeğe uygun değerinde veya gelecekteki nakit akışlarında bir işletmeyi olumsuz etkileyecek dalgalanma olması riskidir. Bunlar, yabancı para riski, faiz oranı riski ve finansal araçlar veya emtianın fiyat değişim riskidir.

Yabancı Para Riski (Kur Riski)

Kur riski, Şirket’in Amerikan Doları ve Euro yabancı para borç ve varlıklara sahip olmasından kaynaklanmaktadır. Ayrıca, Şirket’in yaptığı işlemlerden doğan kur riski vardır. Bu riskler, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmekte ve sınırlandırılmaktadır.

Şirket’in yabancı para cinsinden parasal ve parasal olmayan varlıklarının ve yükümlülüklerinin bilanço tarihi itibarıyla dağılımı aşağıdaki gibidir:

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Döviz Pozisyonu Tablosu- 31.12.2022	TL Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	GBP
1. Ticari Alacaklar	21.194.784	452.322	638.937	-
2a. Parasal Finansal Varlıklar (Kasa-Banka hesapları dâhil)	700	9,93	25,82	-
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	9.948.667	516.120	14.954	-
3. Diğer	-	-	-	-
4. Dönen Varlıklar (1+2+3)	31.144.152	968.451	653.916	-
5. Ticari Alacaklar	-	-	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-
7. Diğer	-	-	-	-
8. Duran Varlıklar (5+6+7)	-	-	-	-
9. Toplam Varlıklar (4+8)	31.144.152	968.451	653.916	-
10. Ticari Borçlar	51.082.725	241.944	2.328.586	6.166
11. Finansal Yükümlülükler	-	-	-	-
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	70.545	399	3.165	-
13. Kısa Vadeli Yükümlülükler (10+11+12)	51.153.270	242.343	2.331.750	6.166
14. Ticari Borçlar	-	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	31.098.444	-	1.560.000	-
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-
17. Uzun Vadeli Yükümlülükler (14+15+16)	31.098.444	-	1.560.000	-
18. Toplam Yükümlülükler (13+17)	82.251.714	242.343	3.891.750	6.166
19. Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Araçların Net Varlık/Yükümlülük Pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-
19a. Aktif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-
19b. Pasif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-
20. Net Yabancı Para Varlık/Yükümlülük Pozisyonu (9-18+19)	(51.107.562)	726.109	(3.237.834)	(6.166)
21. Parasal Kalemler Net Yabancı Para Varlık/Yükümlülük Pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(60.985.685)	210.388	(3.249.623)	(6.166)
22. Döviz Hedge'i İçin Kullanılan Finansal Araçların Toplam Gerçeğe Uygun Değeri	-	-	-	-
23. Döviz Varlıklarının Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-	-
24. Döviz Yükümlülüklerinin Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-	-

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

Döviz Pozisyonu Tablosu- 31.12.2021	TL Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	GBP
1. Ticari Alacaklar	187	14	-	-
2a. Parasal Finansal Varlıklar (Kasa-Banka hesapları dâhil)	-	-	-	-
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	13.813.737	452.322	516.000	-
3. Diğer	-	-	-	-
4. Dönen Varlıklar (1+2+3)	13.813.924	452.336	516000	-
5. Ticari Alacaklar	-	-	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-
7. Diğer	-	-	-	-
8. Duran Varlıklar (5+6+7)	-	-	-	-
9. Toplam Varlıklar (4+8)	13.813.924	452.336	516.000	-
10. Ticari Borçlar	4.633.319	336.335	2.620	6.166
11. Finansal Yükümlülükler	-	-	-	-
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	8.377.723	225.565	356.020	-
13. Kısa Vadeli Yükümlülükler (10+11+12)	13.011.042	561.900	358.640	6.166
14. Ticari Borçlar	-	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	-	-	-	-
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-
17. Uzun Vadeli Yükümlülükler (14+15+16)	-	-	-	-
18. Toplam Yükümlülükler (13+17)	13.011.042	561.900	358.640	6.166
19. Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Araçların Net Varlık/Yükümlülük Pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-
19a. Aktif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-
19b. Pasif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-
20. Net Yabancı Para Varlık/Yükümlülük Pozisyonu (9-18+19)	802.882	(109.564)	157.360	(6.166)
21. Parasal Kalemler Net Yabancı Para Varlık/Yükümlülük Pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(4.633.132)	(336.321)	(2.620)	(6.166)
22. Döviz Hedge'i İçin Kullanılan Finansal Araçların Toplam Gerçeğe Uygun Değeri	-	-	-	-
23. Döviz Varlıklarının Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-	-
24. Döviz Yükümlülüklerinin Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-	-

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

31.12.2022	Döviz Kuru Duyarlılık Analizi			
	Kar/Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı Paranın Değer Kazanması	Yabancı Paranın Değer Kaybetmesi	Yabancı Paranın Değer Kazanması	Yabancı Paranın Değer Kaybetmesi
ABD Doları' nın TL Karşısında %10 Değişmesi Halinde;				
1-ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	1.357.700	(1.357.700)	-	-
2-ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3-ABD Doları Net Etki (1+2)	1.357.700	(1.357.700)	-	-
Euro' nun TL Karşısında %10 Değişmesi Halinde;				
4-Euro net varlık/yükümlülüğü	(6.454.589)	6.454.589	-	-
5-Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	--
6-Euro Net Etki (4+5)	(6.454.589)	6.454.589	-	-
GBP'nin TL Karşısında %10 Değişmesi Halinde;				
7-GBP net varlık/yükümlülüğü	(13.867)	13.867	-	-
8-GBP riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9-GPB Net Etki (8+9)	(13.867)	13.867	-	-
TOPLAM (3+6+9)	(5.110.756)	5.110.756	-	-

31.12.2021	Döviz Kuru Duyarlılık Analizi			
	Kar/Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı Paranın Değer Kazanması	Yabancı Paranın Değer Kaybetmesi	Yabancı Paranın Değer Kazanması	Yabancı Paranın Değer Kaybetmesi
ABD Doları' nın TL Karşısında %10 Değişmesi Halinde;				
1-ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(146.038)	146.038	-	-
2-ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3-ABD Doları Net Etki (1+2)	(146.038)	146.038	-	-
Euro' nun TL Karşısında %10 Değişmesi Halinde;				
4-Euro net varlık/yükümlülüğü	237.404	(237.404)	-	-
5-Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
6-Euro Net Etki (4+5)	237.404	(237.404)	-	-
GBP' nin TL Karşısında %10 Değişmesi Halinde;				
7-GBP net varlık/yükümlülüğü	(11.078)	11.078	-	-
8-GBP riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9-GPB Net Etki (8+9)	(11.078)	11.078	-	-
TOPLAM (3+6+9)	80.288	(80.288)	-	-

Türk İlaç ve Serum Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Dipnotlar

(Aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar “TL” olarak gösterilmiştir.)

31. BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

6 Şubat 2023’te Kahramanmaraş merkezli yaşanan, pek çok ilimizi etkileyen ve tüm ülkemizi sarsan depremlerin yarattığı olumsuzluklar nedeniyle 8 Şubat 2023 Çarşamba tarihli 32098 sayılı Resmî Gazete uyarınca Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerinde üç ay süreyle olağanüstü hâl ilan edilmesine karar verilmiştir.

Söz konusu doğal afete ilişkin gelişmeler yakından izlenmekte olup, durum tespitine yönelik çalışmalar sürmektedir. (31 Aralık 2022: Bulunmamaktadır.)

32. FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKEN DİĞER HUSUSLAR

31.12.2022: Bulunmamaktadır.